

ELEKTROINSTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
KAKOVOSTI ZRAKA**

maj 2020

220228-B-18-5

Ljubljana, JUNIJ 2020

ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Št. poročila: 220228-B-18-5

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA KAKOVOSTI ZRAKA

maj 2020

Ljubljana, JUNIJ 2020

Direktor:

dr. Boris ŽITNIK, univ. dipl. inž. el.

Meritve kakovosti zunanjega zraka in meteoroloških parametrov so bile opravljene z merilnim sistemom Elektroinštituta Milan Vidmar. Obdelave podatkov, postopki zagotavljanja skladnosti in poročilo so bili izdelani na Elektroinštitutu Milan Vidmar v Ljubljani.

© Elektroinštitut Milan Vidmar 2020

Vse pravice pridržane. Nobenega dela dokumenta se brez poprejnjega pisnega dovoljenja avtorja ne sme ponatisniti, razmnoževati, shranjevati v sistemu za shranjevanje podatkov ali prenašati v kakršnikoli obliki ali s kakršnimikoli sredstvi. Objavljanje rezultatov dovoljeno le z navedbo vira.

PODATKI O POROČILU:

Naročnik:	Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. Brestanica, Cesta prvih borcev 18
Št. pogodbe:	TEB/SP/30/2019
Odgovorna oseba naročnika:	Marjan JELENKO, univ. dipl. inž. str.
Št. delovnega naloga:	220 228
Št. poročila:	220228-B-18-5
Naslov poročila:	Mesečna analiza rezultatov obratovalnega monitoringa zunanjega zraka
Izvajalec:	Elektroinštitut Milan Vidmar Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo Hajdrihova 2, 1000 Ljubljana
Odgovorni nosilec naloge:	mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.
Poročilo izdelali:	Petra DOLŠAK, mag.ekol. Branka HOFER, gim. mat
Datum izdelave:	JUNIJ 2020
Seznam prejemnikov poročila:	<i>Tiskana verzija:</i> Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. 2x Elektroinštitut Milan Vidmar, knjižni arhiv 1x
	<i>Elektronska verzija:</i> https://www.gtd-eimv.si/

Vodja oddelka:

mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.

IZVLEČEK:

V poročilu so podani rezultati meritev monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica. Meritve se nanašajo na maj 2020. Vključeni so rezultati meritev kakovosti zunanjega zraka, ki jih pod nadzorom EIMV izvaja TE Brestanica: koncentracije SO₂, NO₂, NO_x, O₃ in meteorološke meritve.

V merjenem obdobju rezultati meritev SO₂ na lokaciji (Sv. Mohor 99%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%. Urna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Dnevna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena.

V merjenem obdobju rezultati meritev NO₂ na lokaciji (Sv. Mohor 99%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%. Urna mejna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena.

V merjenem obdobju rezultati meritev NO_x na lokaciji (Sv. Mohor 99%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%.

V merjenem obdobju rezultati meritev O₃ na lokaciji (Sv. Mohor 100%) sledijo cilju za letno razpoložljivost uradnih rezultatov. Zakonsko predpisana letna meja za uradne rezultate je 90%. Opozorilna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Alarmna vrednost v merjenem obdobju ni bila presežena. Ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi je bila v merjenem obdobju presežena 1 krat.

KAZALO VSEBINE

1.	Uvod.....	9
1.1	Kakovost zunanjega zraka.....	9
1.1.1	Zakonske osnove.....	9
1.1.2	Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema	9
1.1.3	Nabor meritev, skladnost merilne tehnike in kakovost meritev.....	11
1.1.4	Mejne vrednosti merjenih parametrov	11
1.2	Meteorologija	13
1.2.1	Zakonske osnove.....	13
1.2.2	Merilna mreža, lokacije merilnih mest in oprema	13
1.2.3	Nabor meritev, skladnost merilne tehnike in kakovost meritev.....	14
2.	Rezultati meritev.....	15
2.1	Meritve kakovosti zraka.....	15
2.1.1	Pregled koncentracij v zraku: SO_2 – sv. mohor	17
2.1.2	Pregled koncentracij v zraku: NO_2 – sv. mohor	20
2.1.3	Pregled koncentracij v zraku: NO_x – sv. mohor	23
2.1.4	Pregled koncentracij v zraku: O_3 – sv. mohor	26
2.2	Meteorološke meritve	29
2.2.1	Pregled temperature in relativne vlage v zraku – sv. mohor	29
2.2.2	Pregled hitrosti in smeri vetra – sv. mohor	32
2.2.3	Pregled hitrosti in smeri vetra – te brestanica.....	34
3.	Zaključek	37

1. UVOD

S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1, Ur.l. RS, št. 41/2004 s spremembami) v letu 2004, je bil vzpostavljen pravni red za spodbujanje in usmerjanje takšnega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Med cilji tega zakona sta tudi preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja in ohranjanje ter izboljševanje kakovosti okolja. Za doseganje teh ciljev zakon predpisuje monitoring stanja okolja, kar obsega tudi monitoring kakovosti zunanjega zraka.

1.1 KAKOVOST ZUNANJEGA ZRAKA

1.1.1 ZAKONSKE OSNOVE

Monitoring kakovosti zunanjega zraka zagotavlja država, dolžni pa so ga izvajati tudi povzročitelji obremenitve zunanjega zraka, ki morajo pri opravljanju svoje dejavnosti v sklopu obratovalnega monitoringa, zagotavljati tudi monitoring stanja okolja, oziroma monitoring kakovosti zunanjega zraka. Onesnaževanje zunanjega zraka je neposredno ali posredno vnašanje snovi ali energije v zrak in je posledica človekove dejavnosti, ki lahko škoduje okolju, človekovemu zdravju ali pa na kakšen način posega v lastninsko pravico. Monitoring kakovosti zunanjega zraka zaradi tovrstnega vnašanja obsega spremeljanje in nadzorovanje stanja onesnaženosti zraka s sistematičnimi meritvami ali drugimi metodami in z njimi povezanimi postopki. Način spremeljanja in nadzorovanja je predpisan v podzakonskih aktih – uredbah in pravilniku: Uredbi o kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS 9/11 s spremembami), Uredbi o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku (Ur.l. RS 56/06) in Pravilniku o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 55/11 s spremembami). Ti predpisi so bili sprejeti na podlagi Zakona o varstvu okolja (ZVO, Ur. l. RS, št. 32/93; ZVO-1, Ur. l. RS, št. 41/2004 s spremembami). V letu 2007 je bila sprejeta tudi Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS 31/07 s spremembami), ki povzročiteljem obremenitve zunanjega zraka med drugim predpisuje zahteve v zvezi z ocenjevanjem kakovosti zraka na območju vrednotenja obremenitve zunanjega zraka.

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo pa so postale obvezujoče tudi Direktive Evropske unije s področja kakovosti zunanjega zraka, ki jih Slovenija privzema v svojo zakonodajo: Direktiva Sveta 1996/62/ES o presoji in upravljanju kakovosti zunanjega zraka, Direktiva Sveta 2002/3/ES o ozonu v zunanjem zraku, Direktiva Sveta 1999/30/ES o mejnih vrednostih žveplovega dioksida, dušikovega dioksida in dušikovih oksidov, trdnih delcev in svinca v zunanjem zraku in Direktiva Sveta 2000/69/ES o mejnih vrednostih benzena in ogljikovega monoksida v zunanjem zraku in Direktiva 2004/107/ES o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku ter najnovejša Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in sveta o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (Ur. l. EU, L1/52/11, 2008), ki je 11. junija 2010 razveljavila predhodno navedene direktive. Direktiva 2004/107/ES o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku ostaja po tem datumu še v veljavi.

1.1.2 MERILNA MREŽA, LOKACIJE MERILNIH MEST IN OPREMA

Monitoring kakovosti zunanjega zraka se v okolini TE Brestanica izvaja od konca devetdesetih let prejšnjega stoletja. Sedanji monitoring poteka na stalnem merilnem mestu Sveti Mohor. Na merilnem mestu Brestanica potekajo le meritve meteoroloških parametrov. Meritve kakovosti zraka se izvajajo z merilnim sistemom monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica (ekološki informacijski sistem TEB). Z njim upravlja osebje Cesta prvih borcev 18, Brestanica. Postopke za izvajanje meritev in QA/QC postopke pa predpisuje Elektroinštitut Milan Vidmar Ljubljana, Hajdrihova ulica 2, ki izdeluje tudi končno obdelavo rezultatov meritev in potrdi njihovo veljavnost.

Koordinate meritne postaje v monitoringu kakovosti zunanjega zraka:

Meritna postaja	Nadmorska višina	GKKY	GKKX
AMP Sveti Mohor	394	537286	93958

Klasifikacija meritnega mesta v monitoringu kakovosti zunanjega zraka:

Meritna postaja	Tip meritnega mesta	Geografski opis	Tip območja	Značilnosti območja
AMP Sveti Mohor	I - industrijsko	32 – razgibano	R - podeželsko	R – stanovanjsko, A - kmetijsko

Slika: Lokacija meritnega mesta v okolici TE Brestanica. Vir: Google Earth (2018)

V monitoringu kakovosti zunanjega zraka je uporabljena meritna oprema, ki je skladna z referenčnimi meritnimi metodami. Meritve kakovosti zraka se opravljajo po naslednjih standardnih preskusnih metodah:

- SIST EN 14212:2012; SIST EN 14212:2012/AC:2014: Standardna metoda za določanje koncentracije žveplovega dioksida z ultravijolično fluorescenco,
- SIST EN 14211:2012: Standardna metoda za določevanje koncentracije dušikovega dioksida in dušikovega monoksida s kemiluminiscenco,
- SIST EN 14625:2012: Standardna metoda za določanje koncentracije ozona z ultravijolično fotometrijo,
- SIST EN 12341:2014: Standardna gravimetrijska metoda za določevanje masne koncentracije frakcije lebdečih delcev PM₁₀ ali PM_{2,5}

1.1.3 NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV

Nabor merjenih parametrov kakovosti zunanjega zraka v avtomatski merilni postaji:

Naziv postaje	SO ₂	NO ₂	NO _x	O ₃
AMP Sveti Mohor	✓	✓	✓	✓

Rezultati meritev so obdelani po kriterijih dokumenta: Mesečna analiza skladnosti obratovalnega monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica, maj 2020. Ustreznost meritev kakovosti zunanjega zraka se potrjuje s sprotnim nadzorom stanja merilne opreme in uporabnostjo merilnih rezultatov. Zagotavljanje kakovosti rezultatov je skladno s prilogo 1 Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011 s spremembami) in Programom monitoringa kakovosti zunanjega zraka TEB za leto 2020.

1.1.4 MEJNE VREDNOSTI MERJENIH PARAMETROV

V skladu z **Zakonom o varstvu okolja** (Ur. l. RS, št. 41/04 s spremembami) je na območju Republike Slovenije v veljavi **Uredba o kakovosti zunanjega zraka** (Ur. l. RS, št. 9/11 s spremembami), ki določa normative za vrednotenje kakovosti zraka spodnjih plasti atmosfere.

Legenda uporabljenih kratic zakonsko predpisanih koncentracij v poročilu:

kratica	pomen
MVU	urna mejna vrednost
MVD	dnevna mejna vrednost
AV	alarmna vrednost
OV	opozorilna vrednost
VZL	ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi
AOT40	parameter izražen v $(\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$, izračunan za določeno obdobje kot vsota razlik med urnimi koncentracijami, ki presegajo $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ in so izmerjene med 8. in 20. uro ter vrednostjo $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ urnih koncentracij

Mejne in alarmne vrednosti ter kritične vrednosti za varstvo rastlin za žveplov dioksid:

časovni interval povprečenja	mejna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	alarmna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1 ura	350 (ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu)	-
3-urni interval	-	500
1 dan	125 (ne sme biti presežena več kot 3-krat v koledarskem letu)	-
časovni interval povprečenja	kritična vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	sprejemljivo preseganje ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
zimski čas od 1. oktobra do 31. marca	20	-
koledarsko leto	20	-

Mejne in alarmne vrednosti za dušikov dioksid ter kritična vrednost za varstvo rastlin za dušikove okside:

časovni interval povprečenja	mejna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	alarmna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1 ura	200 (velja za NO_2) (ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu)	-
3-urni interval	-	400 (velja za NO_2)
koledarsko leto	40 (velja za NO_2)	-
časovni interval povprečenja	kritična vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	sprejemljivo preseganje ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
koledarsko leto	30 (velja za NO_x)	-

Opomba: Od leta 2010, vključno z njim, za dušikov dioksid ni sprejemljivega preseganja

Opozorilna in alarmna vrednost za ozon:

časovni interval povprečenja	opozorilna vrednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	alarmna vrednost* ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
1 ura	180	240

* - za izvajanje 16. člena Uredbe o kakovosti zunanjega zraka je treba preseganje vrednosti meriti v treh zaporednih urah ali jih za to obdobje predvideti

Ciljne vrednosti za varovanje zdravja ljudi in varstvo rastlin za ozon:

cilj	časovni interval povprečenja	ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varovanje zdravja ljudi	največja dnevna 8-urna drseča srednja vrednost	vrednost $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ne sme biti presežena več kot 25 dni v koledarskem letu triletnega povprečja
cilj	časovni interval povprečenja	ciljna vrednost za varstvo rastlin ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varstvo rastlin	od maja do julija	vrednost AOT40 (izračunana iz urnih vrednosti) $18.000 (\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$ povprečju petih let

Opomba: Skladnost s ciljnimi vrednostmi se ocenjuje od leta 2010. To leto je prvo iz katerega se podatki uporabljajo pri izračunu skladnosti za obdobje naslednjih treh oziroma petih let.

Dolgoročni cilji za ozon:

cilj	časovni interval povprečenja	dolgoročni cilj ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varovanje zdravja ljudi	največja dnevna 8-urna drseča srednja vrednost v koledarskem letu	$120 \mu\text{g}/\text{m}^3$
cilj	časovni interval povprečenja	dolgoročni cilj ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
varstvo rastlin	od maja do julija	vrednost AOT40 (izračunana iz urnih vrednosti) $6.000 (\mu\text{g}/\text{m}^3)\cdot\text{h}$

Opomba: Doseganje dolgoročnih ciljev še ni datumsko opredeljeno.

1.2 METEOROLOGIJA

1.2.1 ZAKONSKE OSNOVE

V letu 2006 je bil sprejet Zakon o državnih meteoroloških, hidroloških, oceanografskih in seismoloških službi (ZDMHS) (Ur.l. RS, št. 49/06 in 60/17), ki ureja opravljanje meteorološke dejavnosti, državno mrežo meteoroloških postaj, pogoje za registracijo meteorološke postaje, uporabo meteoroloških podatkov in druge, z meteorološko dejavnostjo povezane zadeve. Zakon obravnava tudi opravljanje meteorološke dejavnosti na avtomatskih meteoroloških postajah, na katerih elektronske naprave samodejno merijo, shranjujejo in pošiljajo podatke meteorološkega opazovanja v zbirke podatkov, kakršne so tudi v sistemu EIS TEB (ekološki informacijski sistem TEB).

1.2.2 MERILNA MREŽA, LOKACIJE MERILNIH MEST IN OPREMA

Meteorološke meritve se v okolici TE Brestanica izvajajo skupaj z meritvami kakovosti zraka od konca devetdesetih let prejšnjega stoletja. Sedanje meritve potekajo na lokacijah: Sveti Mohor in Brestanica. Meritve se izvajajo z merilnim sistemom TE Brestanica (ekološki informacijski sistem TEB). Z njim upravlja osebje TE Brestanica, Cesta prvih borcev 18, Brestanica. Postopke za izvajanje meritev in QA/QC postopke pa predpisuje Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova ulica 2, Ljubljana, ki izdeluje tudi končno obdelavo rezultatov meritev in potrdi njihovo veljavnost.

Koordinate meteorološke merilne postaje:

Merilna postaja	Nadmorska višina	GKKY	GKKX
AMP Sveti Mohor	394	537286	93958
AMP Brestanica	197	537616	94845

Slika: Lokacije merilnih mest v okolici TE Brestanica. Vir: Google Earth (2018)

Meritve meteoroloških parametrov se izvajajo po naslednjih merilnih principih:

- Merjenje smeri in hitrosti vetra je izvedeno z ultrazvočnim anemometrom na višini 10 m. Merilnik meri vrednosti trodimenzionalnega vektorja hitrosti vetra. Vektor se določa na podlagi meritve časa preleta zvoka na treh ustrezno postavljenih poteh. Sistem na ta način združuje meritev hitrosti in smeri vetra brez mehansko vrtljivih senzorjev.
- Merjenje temperature zraka je izvedeno z aspiriranim dajalnikom temperature s termolinearnim termistorskim vezjem.
- Merjenje relativne vlažnosti zraka je izvedeno s kapacitivnim dajalnikom, ki s pomočjo elektronskega vezja linearizira in ojača spremembe vlage v zraku ter jih pretvori v ustrezni analogen električni izhodni signal.

1.2.3 NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV

Nabor merjenih parametrov meteoroloških meritev v avtomatskih merilnih postajah:

Merilna postaja	Temperatura zraka	Smer in hitrost vetra	Relativna vлага	Količina padavin	Sončno sevanje
AMP Sveti Mohor	✓	✓	✓		

Rezultati meritev so obdelani po kriterijih dokumenta: Mesečna analiza skladnosti obratovalnega monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica, maj 2020. Ustreznost meritev kakovosti zunanjega zraka se potrjuje s sprotnim nadzorom stanja merilne opreme in uporabnostjo merilnih rezultatov. Zagotavljanje kakovosti rezultatov je skladno s prilogo 4 Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011 s spremembami) in Programom monitoringa kakovosti zunanjega zraka TEB za leto 2020.

2. REZULTATI MERITEV

2.1 MERITVE KAKOVOSTI ZRAKA

Pregled preseženih vrednosti: SO₂ maj 2020

	nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	0	0	0	99

Pregled preseženih vrednosti: NO₂ maj 2020

	nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	0	0	-	99

Pregled preseženih vrednosti: O₃ maj 2020

	nad OV	AV	nad VZL	podatkov
postaja	urne v.	urne v.	8 urne v.	%
Sv. Mohor	0	0	1	100

Pregled preseženih vrednosti: SO₂ do maj 2020

		nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2020	0	0	0	99

Pregled preseženih vrednosti: NO₂ do maj 2020

		nad MVU	AV	nad MVD	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	3 urne v.	dnevne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2020	0	0	-	99

Pregled preseženih vrednosti: O₃ do maj 2020

		nad OV	AV	nad VZL	podatkov
postaja	meritve od	urne v.	urne v.	8 urne v.	%
Sv. Mohor	01.01.2020	0	0	7	99

Pregled srednjih koncentracij: SO₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) za maj 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	0	4	5	7	7

Pregled srednjih koncentracij: NO₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) za maj 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	2	2	4	3	3

Pregled srednjih koncentracij: NO_x ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) za maj 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	2	2	5	4	4

Pregled srednjih koncentracij: O₃ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) za maj 2020 in pretekla leta

postaja	2016	2017	2018	2019	2020
Sv. Mohor	82	76	87	75	72

Pregled srednjih koncentracij SO₂ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) za 01.10.2019 - 01.04.2020

postaja	*
Sv. Mohor	5

Pregled srednjih koncentracij NO_x ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) za 01.01.2019 - 31.12.2019

postaja	**
Sv. Mohor	6

2.1.1 Pregled koncentracij v zraku: SO₂ – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.05.2020 do 01.06.2020

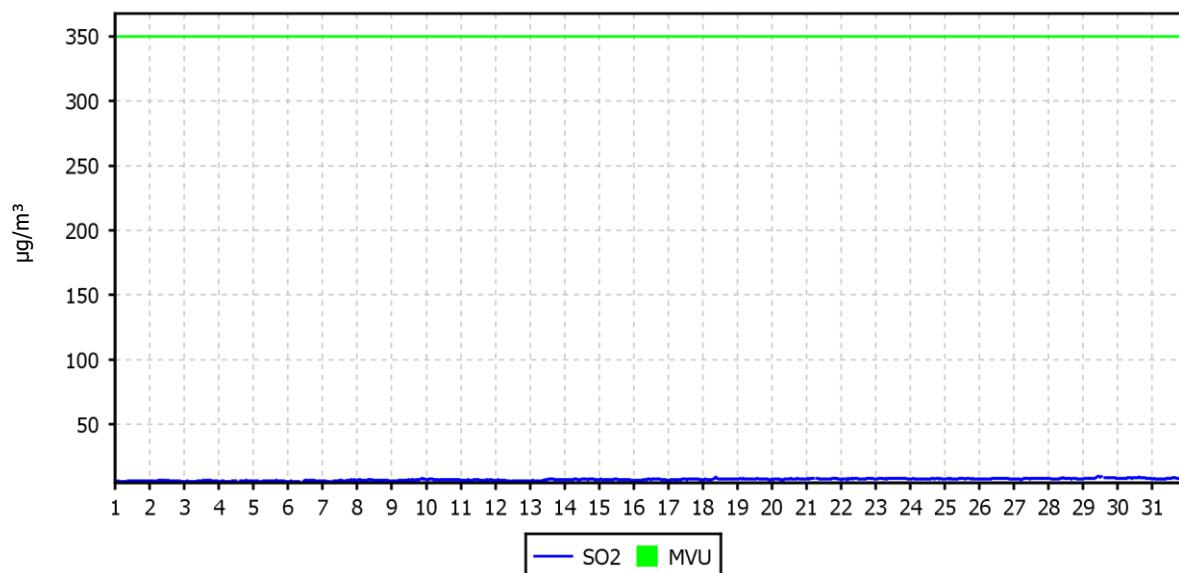
Razpoložljivih urnih podatkov:	740	99%
Maksimalna urna koncentracija:	10 µg/m ³	29.05.2020 12:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	9 µg/m ³	29.05.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	6 µg/m ³	04.05.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	7 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad MVU 350 µg/m ³ :	0	
Število primerov dnevne koncentracije		
- nad MVD 125 µg/m ³ :	0	
Št. intervalov 3 zaporednih ur nad AV 500 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	9 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	7 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 1.0 µg/m ³	0	0	0	0
1.0 do 2.0 µg/m ³	0	0	0	0
2.0 do 3.0 µg/m ³	0	0	0	0
3.0 do 4.0 µg/m ³	0	0	0	0
4.0 do 5.0 µg/m ³	1	0	0	0
5.0 do 7.5 µg/m ³	373	50	17	55
7.5 do 10.0 µg/m ³	366	49	14	45
10.0 do 15.0 µg/m ³	0	0	0	0
15.0 do 20.0 µg/m ³	0	0	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	0	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 70.0 µg/m ³	0	0	0	0
70.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 90.0 µg/m ³	0	0	0	0
90.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	740	100	31	100

URNE KONCENTRACIJE - SO₂

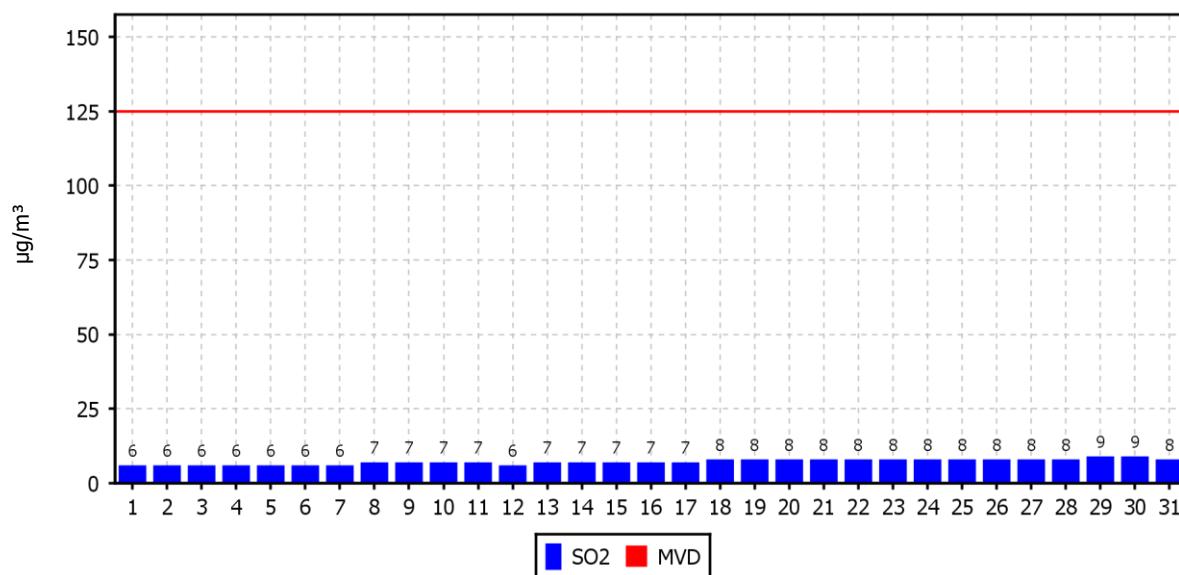
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.05.2020 do 01.06.2020

DNEVNE KONCENTRACIJE - SO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)

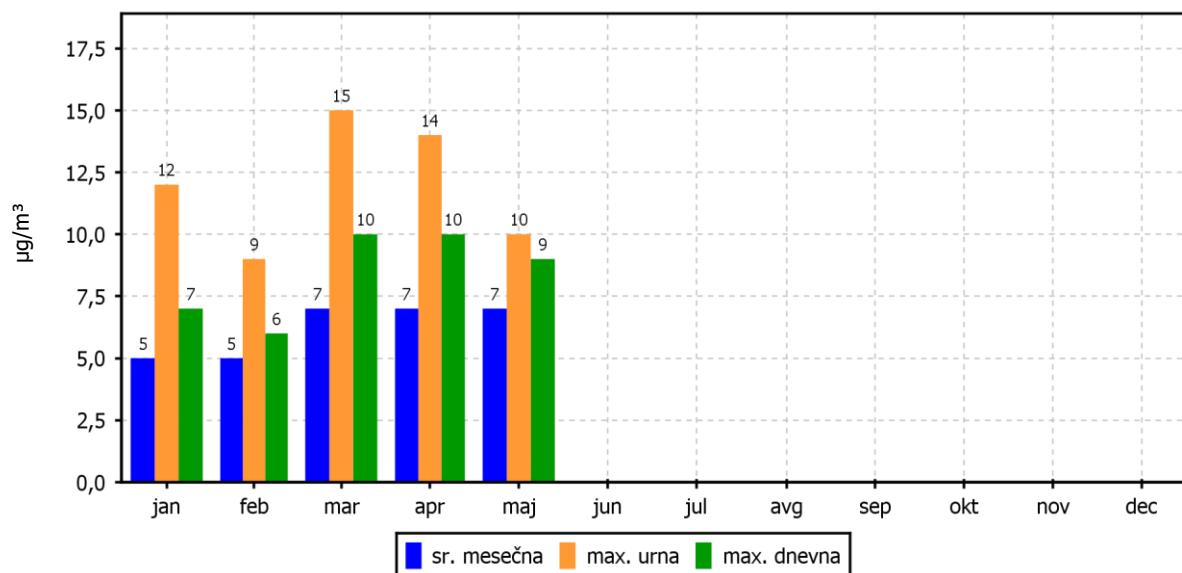
01.05.2020 do 01.06.2020

KONCENTRACIJE - SO₂

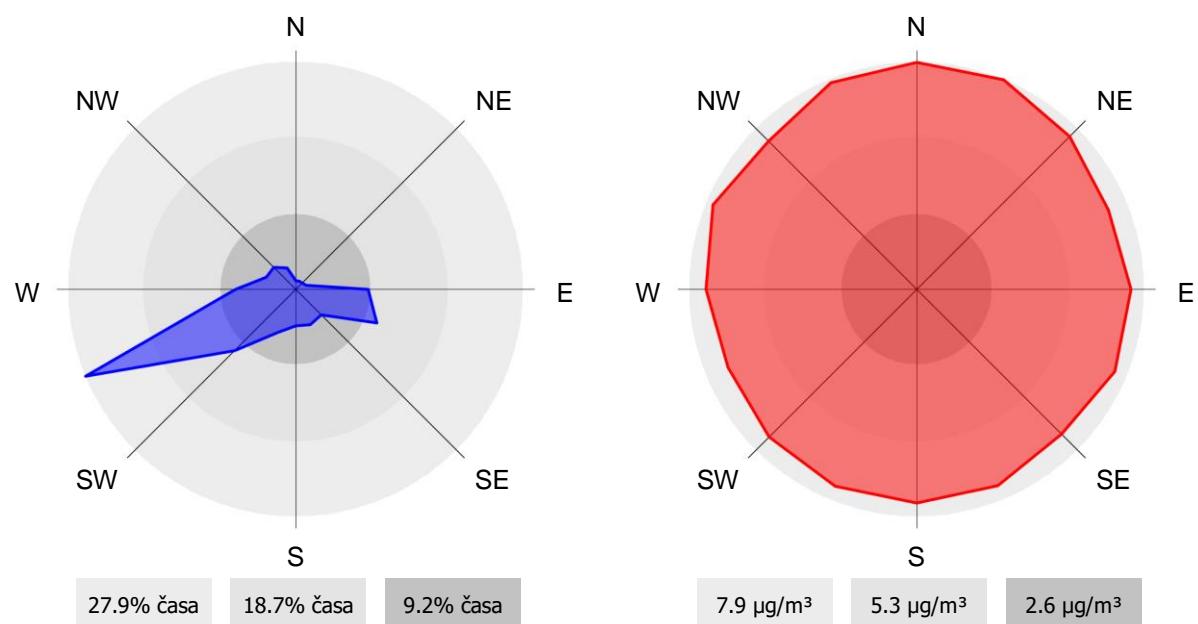
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.05.2020 do 01.06.2020

2.1.2 Pregled koncentracij v zraku: NO₂ – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.05.2020 do 01.06.2020

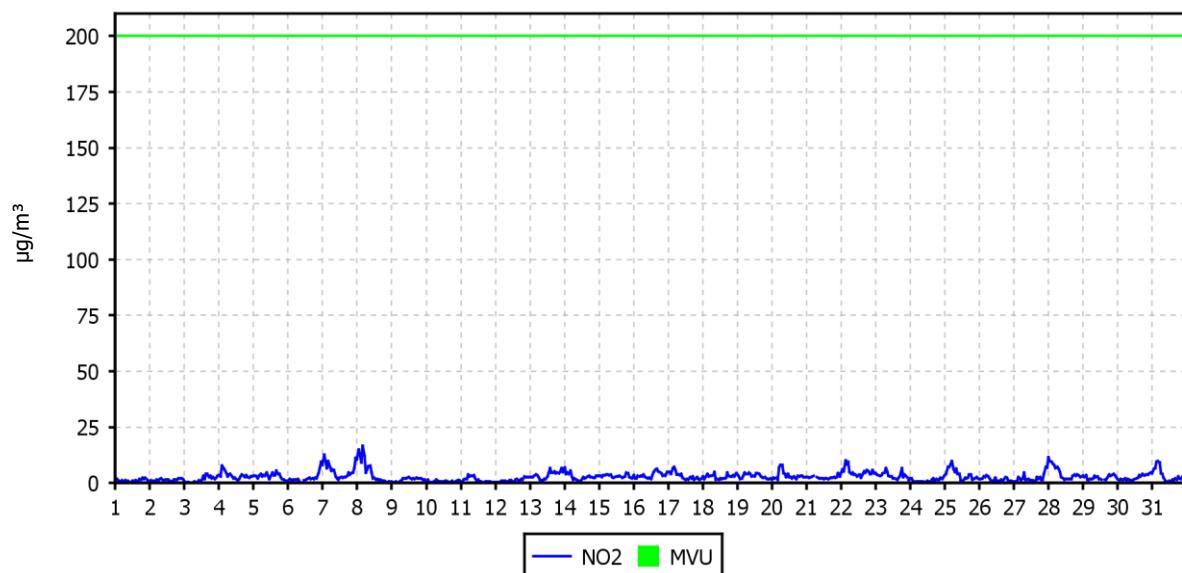
Razpoložljivih urnih podatkov:	740	99%
Maksimalna urna koncentracija:	17 µg/m ³	08.05.2020 05:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	5 µg/m ³	07.05.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	1 µg/m ³	10.05.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	3 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad MVU 200 µg/m ³ :	0	
Št. intervalov 3 zaporednih ur nad AV 400 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	10 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	3 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 5.0 µg/m ³	661	89	28	90
5.0 do 10.0 µg/m ³	70	9	3	10
10.0 do 15.0 µg/m ³	7	1	0	0
15.0 do 20.0 µg/m ³	2	0	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	0	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 120.0 µg/m ³	0	0	0	0
120.0 do 140.0 µg/m ³	0	0	0	0
140.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 250.0 µg/m ³	0	0	0	0
250.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 400.0 µg/m ³	0	0	0	0
400.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	740	100	31	100

URNE KONCENTRACIJE - NO₂

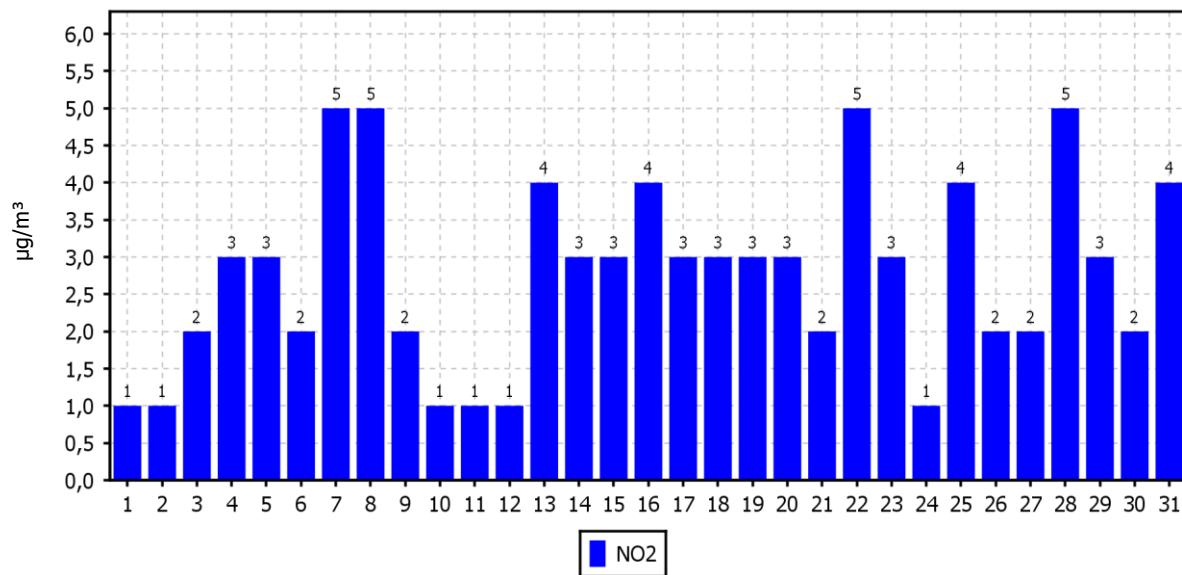
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.05.2020 do 01.06.2020

DNEVNE KONCENTRACIJE - NO₂

TE Brestanica (Sv. Mohor)

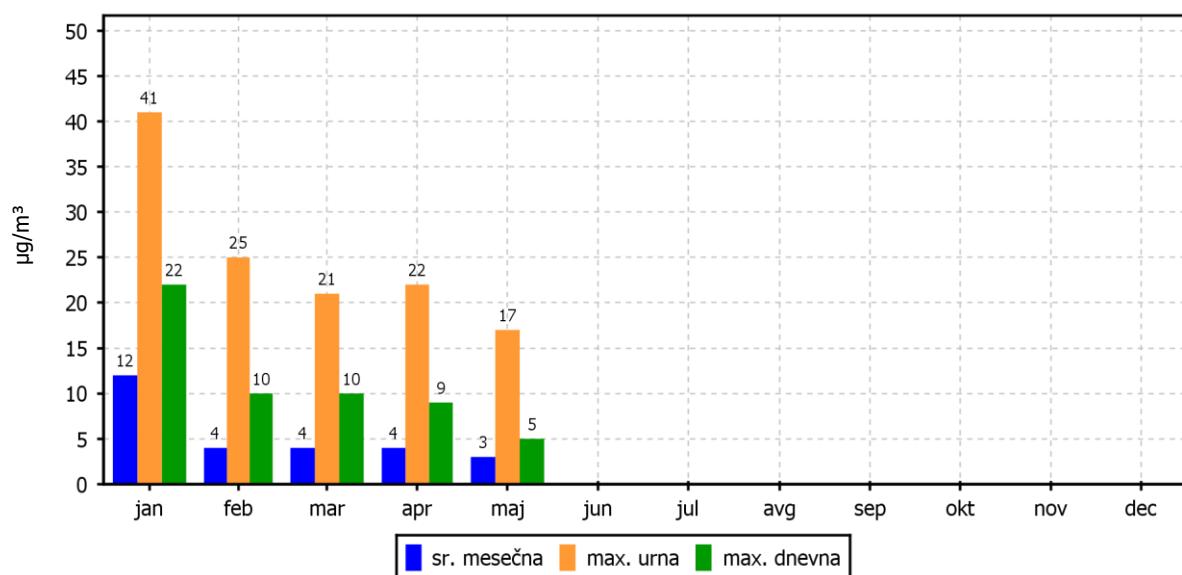
01.05.2020 do 01.06.2020

KONCENTRACIJE - NO₂

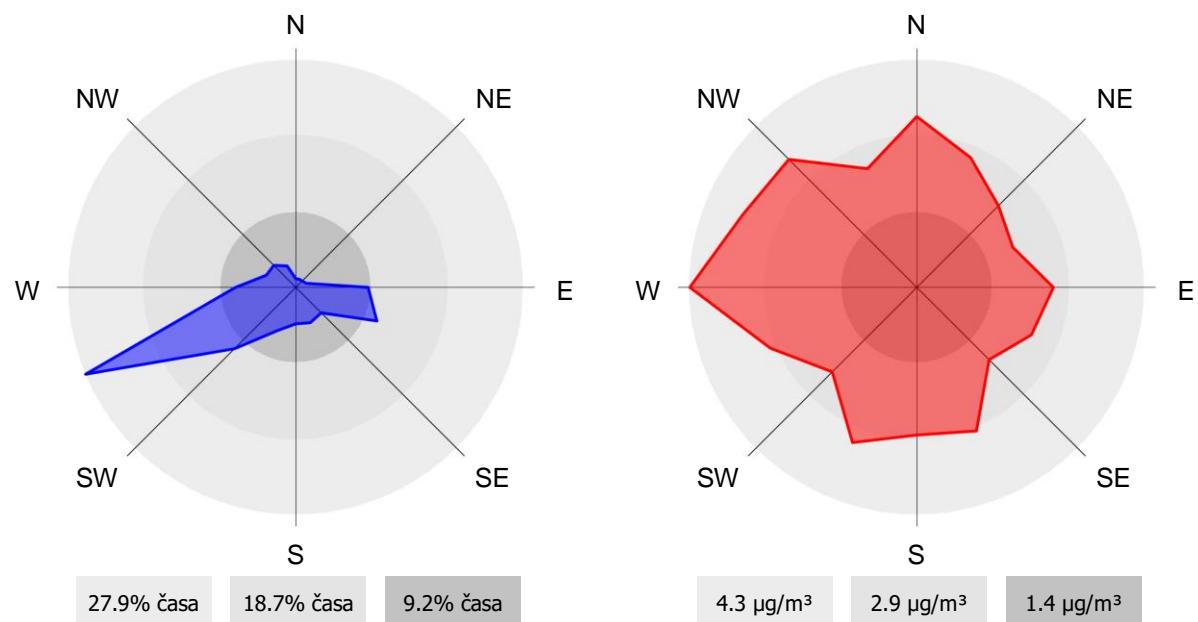
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.05.2020 do 01.06.2020

2.1.3 Pregled koncentracij v zraku: NOx – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.05.2020 do 01.06.2020

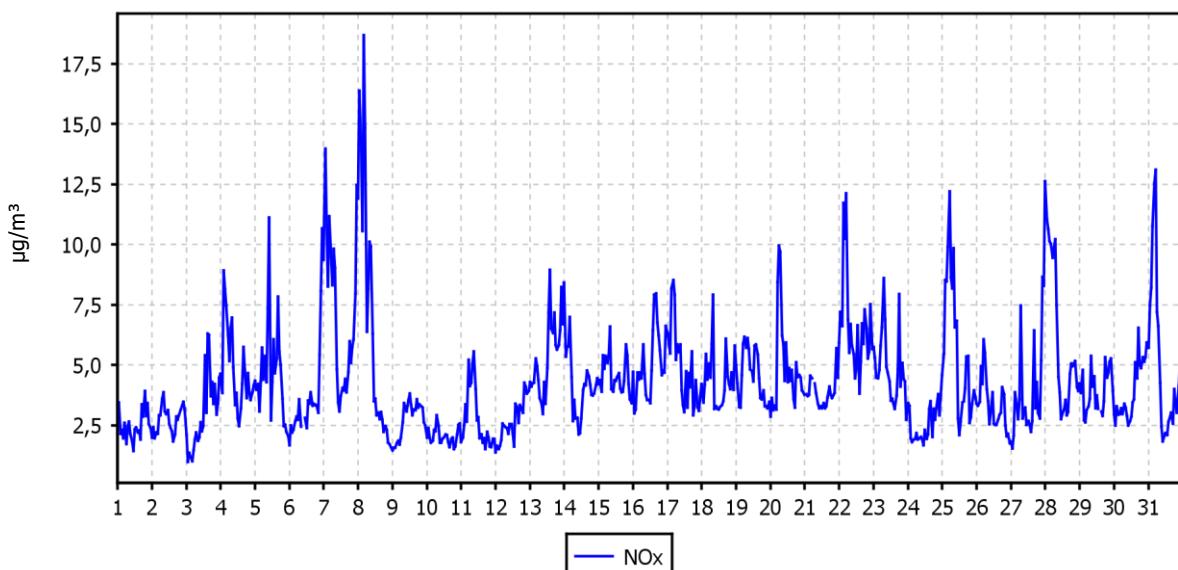
Razpoložljivih urnih podatkov:	740	99%
Maksimalna urna koncentracija:	19 µg/m ³	08.05.2020 05:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	7 µg/m ³	07.05.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	2 µg/m ³	10.05.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	4 µg/m ³	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	11 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	4 µg/m ³	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 5.0 µg/m ³	544	74	23	74
5.0 do 10.0 µg/m ³	170	23	8	26
10.0 do 15.0 µg/m ³	24	3	0	0
15.0 do 20.0 µg/m ³	2	0	0	0
20.0 do 25.0 µg/m ³	0	0	0	0
25.0 do 30.0 µg/m ³	0	0	0	0
30.0 do 35.0 µg/m ³	0	0	0	0
35.0 do 40.0 µg/m ³	0	0	0	0
40.0 do 45.0 µg/m ³	0	0	0	0
45.0 do 50.0 µg/m ³	0	0	0	0
50.0 do 60.0 µg/m ³	0	0	0	0
60.0 do 80.0 µg/m ³	0	0	0	0
80.0 do 100.0 µg/m ³	0	0	0	0
100.0 do 120.0 µg/m ³	0	0	0	0
120.0 do 140.0 µg/m ³	0	0	0	0
140.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 250.0 µg/m ³	0	0	0	0
250.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 400.0 µg/m ³	0	0	0	0
400.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	740	100	31	100

URNE KONCENTRACIJE - NO_x

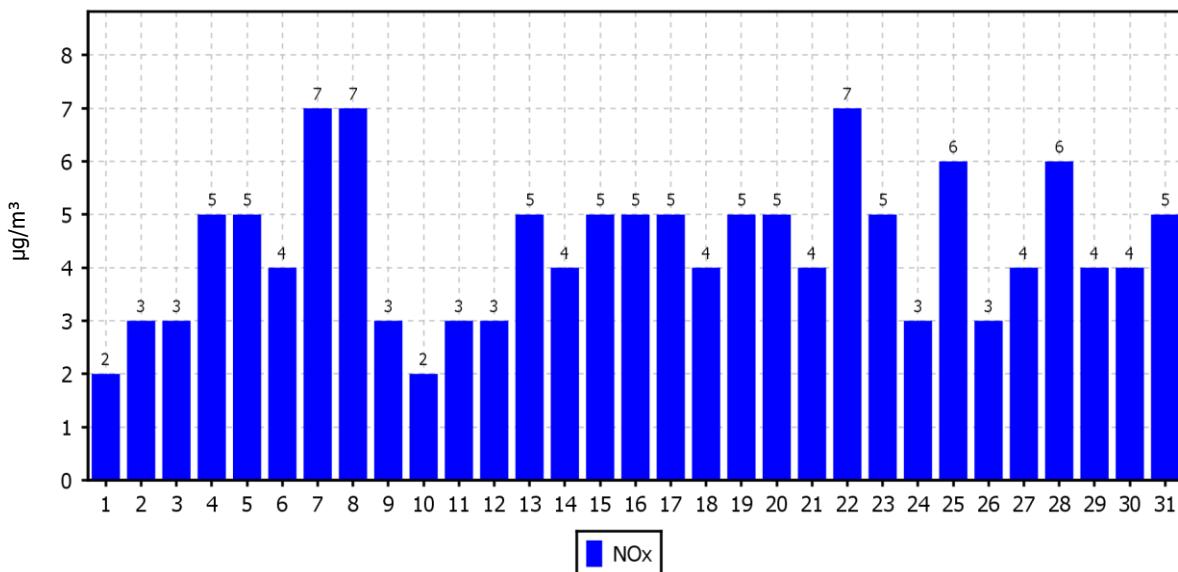
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.05.2020 do 01.06.2020

DNEVNE KONCENTRACIJE - NO_x

TE Brestanica (Sv. Mohor)

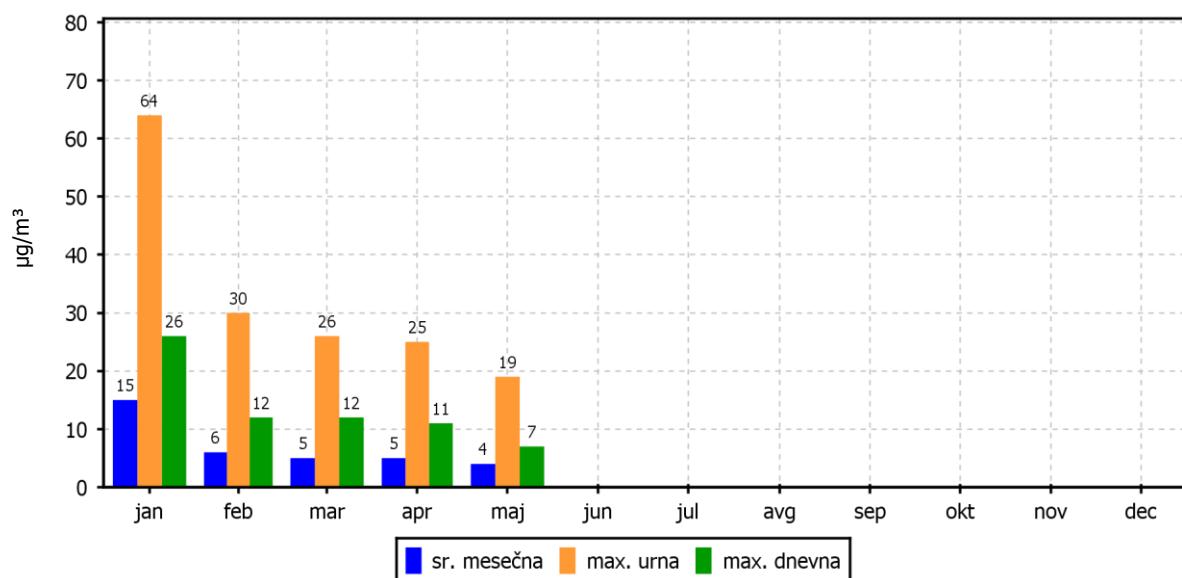
01.05.2020 do 01.06.2020

KONCENTRACIJE - NO_x

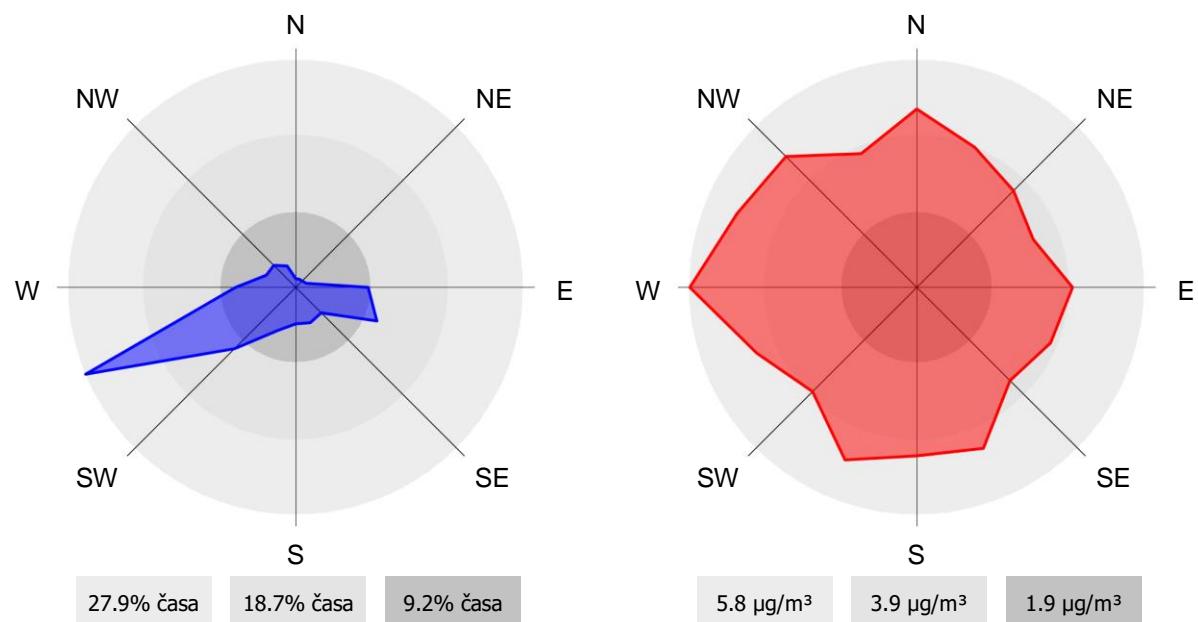
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.05.2020 do 01.06.2020

2.1.4 Pregled koncentracij v zraku: O₃ – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica

Postaja: Sv. Mohor

Obdobje meritev: 01.05.2020 do 01.06.2020

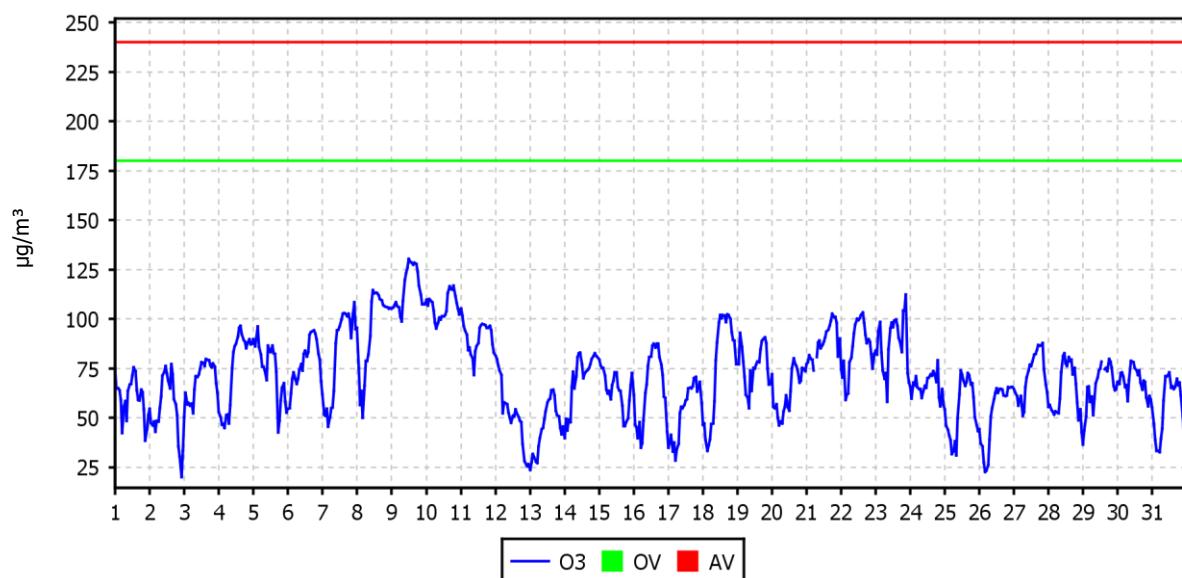
Razpoložljivih urnih podatkov:	742	100%
Maksimalna urna koncentracija:	130 µg/m ³	09.05.2020 13:00:00
Maksimalna dnevna koncentracija:	115 µg/m ³	09.05.2020
Minimalna dnevna koncentracija:	45 µg/m ³	13.05.2020
Srednja koncentracija v obdobju:	72 µg/m ³	
Število primerov urne koncentracije		
- nad OV 180 µg/m ³ :	0	
- nad AV 240 µg/m ³ :	0	
Percentilna vrednost		
- 98 p.v. - urnih koncentracij:	115 µg/m ³	
- 50 p.v. - dnevnih koncentracij:	69 µg/m ³	
AOT40:		obdobje
- mesečna vrednost	2526 (µg/m ³).h	1.5. do 1.6.
- varstvo rastlin: maj-junij	2526 (µg/m ³).h	1.5. do 1.8.
- varstvo gozdov: april-september	9359 (µg/m ³).h	1.4. do 1.10.
Dnevna 8-urna vrednost:		
- število primerov nad 120 µg/m ³ :	1	

Razredi porazdelitve	Čas. interval - URA		Čas. interval - DAN	
	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 20.0 µg/m ³	1	0	0	0
20.0 do 40.0 µg/m ³	51	7	0	0
40.0 do 65.0 µg/m ³	236	32	12	39
65.0 do 80.0 µg/m ³	217	29	11	35
80.0 do 100.0 µg/m ³	154	21	6	19
100.0 do 120.0 µg/m ³	74	10	2	6
120.0 do 130.0 µg/m ³	8	1	0	0
130.0 do 150.0 µg/m ³	1	0	0	0
150.0 do 160.0 µg/m ³	0	0	0	0
160.0 do 180.0 µg/m ³	0	0	0	0
180.0 do 200.0 µg/m ³	0	0	0	0
200.0 do 220.0 µg/m ³	0	0	0	0
220.0 do 240.0 µg/m ³	0	0	0	0
240.0 do 260.0 µg/m ³	0	0	0	0
260.0 do 280.0 µg/m ³	0	0	0	0
280.0 do 300.0 µg/m ³	0	0	0	0
300.0 do 320.0 µg/m ³	0	0	0	0
320.0 do 340.0 µg/m ³	0	0	0	0
340.0 do 360.0 µg/m ³	0	0	0	0
360.0 do 9999.0 µg/m ³	0	0	0	0
Skupaj	742	100	31	100

URNE KONCENTRACIJE - O₃

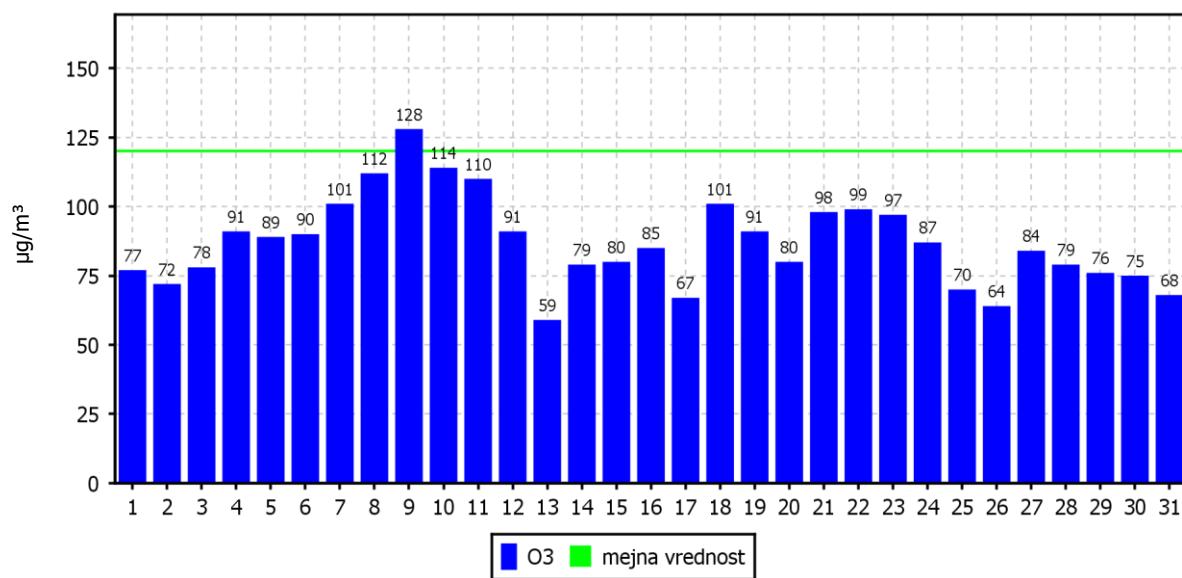
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.05.2020 do 01.06.2020

DNEVNE 8-URNE SREDNJE VREDNOSTI O₃

TE Brestanica (Sv. Mohor)

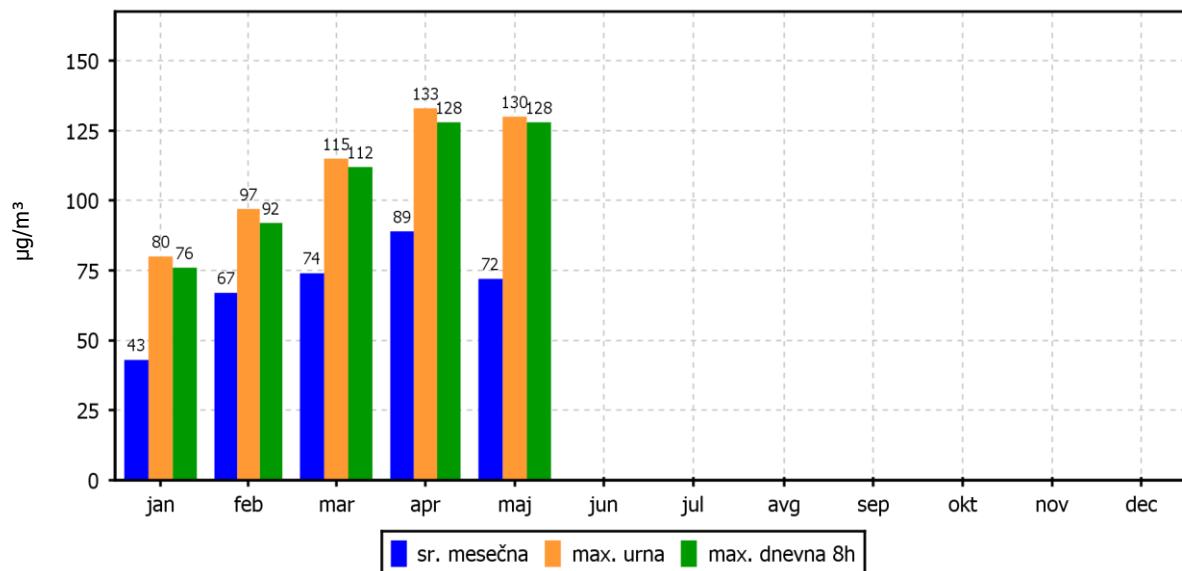
01.05.2020 do 01.06.2020

KONCENTRACIJE - O₃

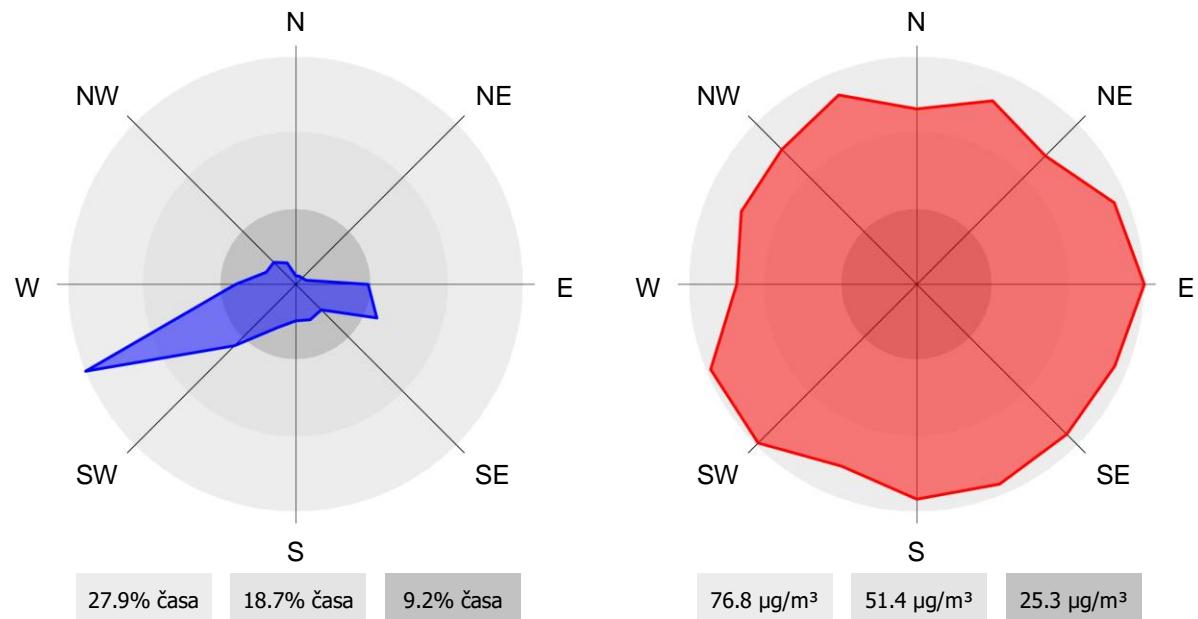
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2020 do 01.01.2021

ROŽI VETROV IN ONESNAŽENJA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.05.2020 do 01.06.2020

2.2 METEOROLOŠKE MERITVE

2.2.1 Pregled temperature in relativne vlage v zraku – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica

Postaja: Sv. Mohor

Obdobje meritev: 01.05.2020 do 01.06.2020

	TEMPERATURA			RELATIVNA VLAGA	
Razpoložljivih urnih podatkov	719	97%	723	97%	
Maksimalna urna vrednost	28 °C	09.05.2020 15:00:00	100%	01.05.2020 01:00:00	
Maksimalna dnevna vrednost	20 °C	09.05.2020	95%	12.05.2020	
Minimalna urna vrednost	4 °C	07.05.2020 04:00:00	21%	08.05.2020 15:00:00	
Minimalna dnevna vrednost	8 °C	12.05.2020	38%	09.05.2020	
Srednja vrednost v obdobju	15 °C		68%		

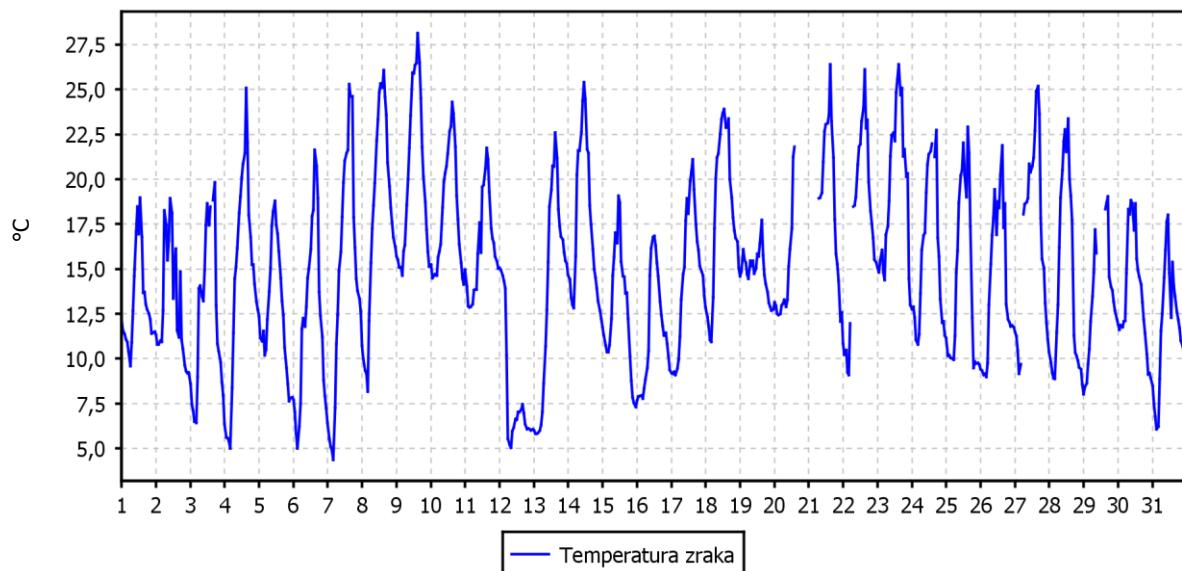
TEMPERATURA	Čas. interval - URA	Čas. interval - DAN		
Razredi porazdelitve	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
-50.0 do 0.0 °C	0	0	0	0
0.0 do 3.0 °C	0	0	0	0
3.0 do 6.0 °C	18	3	0	0
6.0 do 9.0 °C	66	9	1	3
9.0 do 12.0 °C	132	18	2	6
12.0 do 15.0 °C	162	23	17	55
15.0 do 18.0 °C	141	20	5	16
18.0 do 21.0 °C	99	14	6	19
21.0 do 24.0 °C	72	10	0	0
24.0 do 27.0 °C	28	4	0	0
27.0 do 30.0 °C	1	0	0	0
30.0 do 50.0 °C	0	0	0	0
Skupaj	719	100	31	100

REL. VLAŽNOST	Čas. interval - URA	Čas. interval - DAN		
Razredi porazdelitve	št. primerov	delež - %	št. primerov	delež - %
0.0 do 20.0 %	0	0	0	0
20.0 do 30.0 %	19	3	0	0
30.0 do 40.0 %	78	11	1	3
40.0 do 50.0 %	96	13	3	10
50.0 do 60.0 %	108	15	5	16
60.0 do 70.0 %	121	17	10	32
70.0 do 80.0 %	60	8	3	10
80.0 do 90.0 %	40	6	6	19
90.0 do 100.0 %	201	28	3	10
Skupaj	723	100	31	100

URNE VREDNOSTI - Temperatura zraka

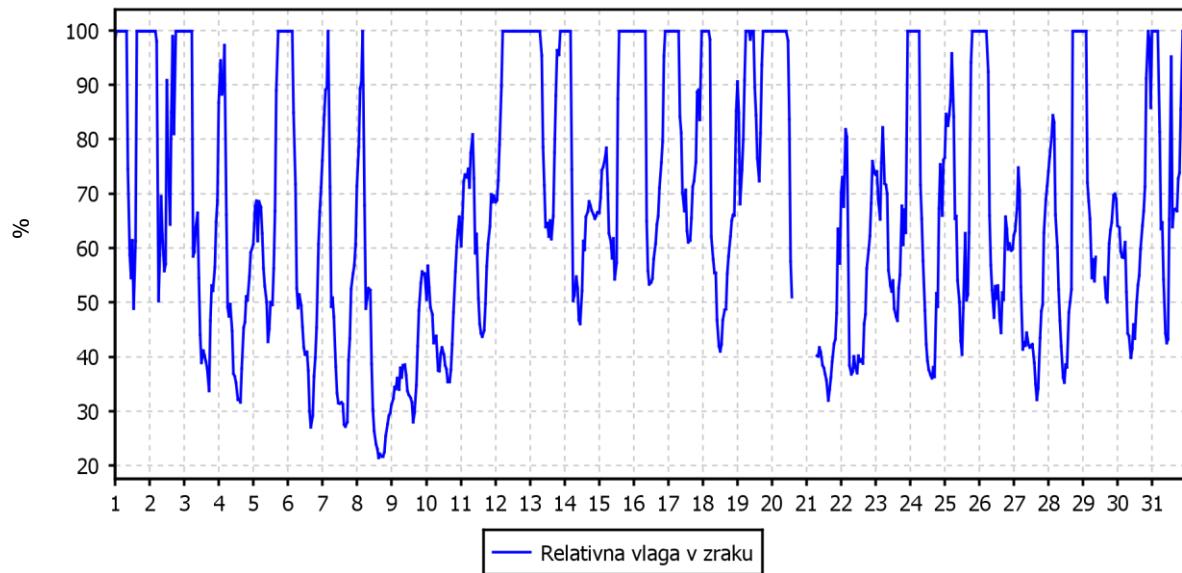
TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.05.2020 do 01.06.2020

URNE VREDNOSTI - Relativna vлага v zraku

TE Brestanica (Sv. Mohor)

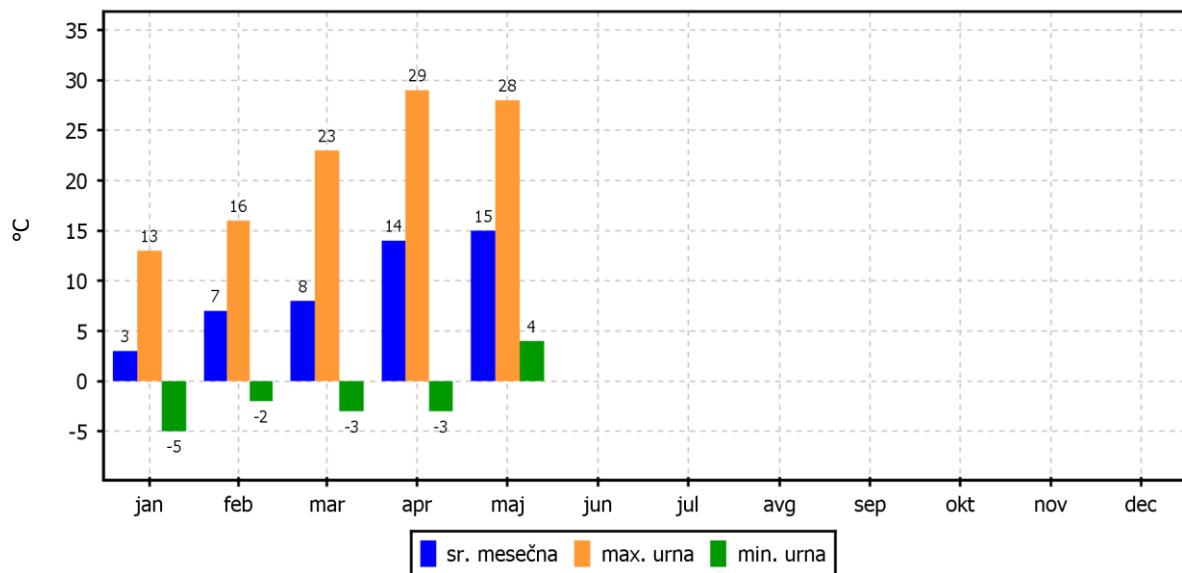
01.05.2020 do 01.06.2020

TEMPERATURA ZRAKA

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.01.2020 do 01.01.2021

2.2.2 Pregled hitrosti in smeri vetra – Sv. Mohor

Lokacija: TE Brestanica

Postaja: Sv. Mohor

Obdobje meritev: 01.05.2020 do 01.06.2020

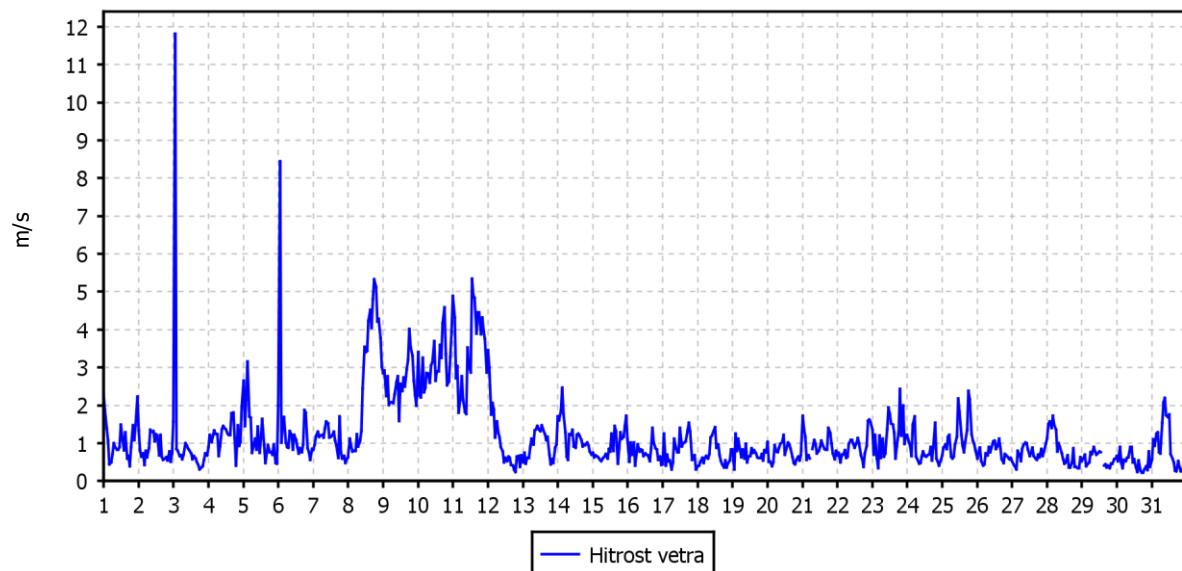
Razpoložljivih urnih podatkov:	742	100%
Maksimalna urna hitrost:	12 m/s	03.05.2020 01:00:00
Minimalna urna hitrost:	0 m/s	30.05.2020 18:00:00
Srednja hitrost v obdobju:	1 m/s	
Brezvetrje (0,0-0,1 m/s):	0	

Od (m/s)	0.1	0.2	0.5	0.7	1.0	1.5	2.0	3.0	5.0	7.0	10.0	vsota	delež
Do vklj. (m/s)	0.2	0.5	0.7	1.0	1.5	2.0	3.0	5.0	7.0	10.0	oo		
	frek.	%											
N	0	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	8	11
NNE	0	6	1	1	0	0	0	0	0	0	0	8	11
NE	0	3	3	1	0	0	0	0	0	0	1	8	11
ENE	0	3	2	4	1	0	0	0	0	0	0	10	13
E	0	5	10	17	22	10	2	0	0	0	0	66	89
ESE	0	13	27	16	20	3	0	0	0	1	0	80	108
SE	0	3	8	10	11	1	0	0	0	0	0	33	44
SSE	0	5	3	10	17	0	0	0	0	0	0	35	47
S	0	3	8	15	6	1	0	0	0	0	0	33	44
SSW	0	1	13	18	9	1	0	0	0	0	0	42	57
SW	0	8	12	21	16	3	5	14	0	0	0	79	106
WSW	0	5	16	34	50	29	41	29	3	0	0	207	279
W	0	6	17	26	4	0	2	0	0	0	0	55	74
WNW	0	9	13	7	0	0	0	0	0	0	0	29	39
NW	0	6	14	8	0	0	0	0	0	0	0	28	38
NNW	0	11	8	2	0	0	0	0	0	0	0	21	28
SKUPAJ	0	94	156	190	156	48	50	43	3	1	1	742	1000

URNE VREDNOSTI - Hitrost vetra

TE Brestanica (Sv. Mohor)

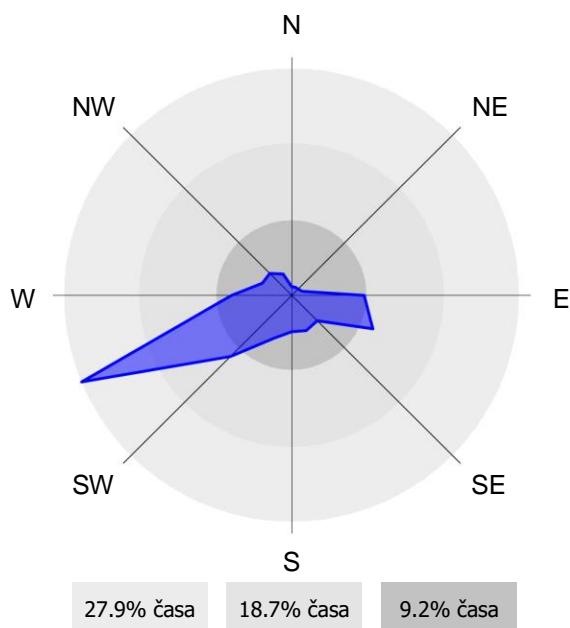
01.05.2020 do 01.06.2020

ROŽA VETROV

TE Brestanica (Sv. Mohor)

01.05.2020 do 01.06.2020

2.2.3 Pregled hitrosti in smeri vetra – TE Brestanica

Lokacija: TE Brestanica
Postaja: TE Brestanica
Obdobje meritev: 01.05.2020 do 01.06.2020

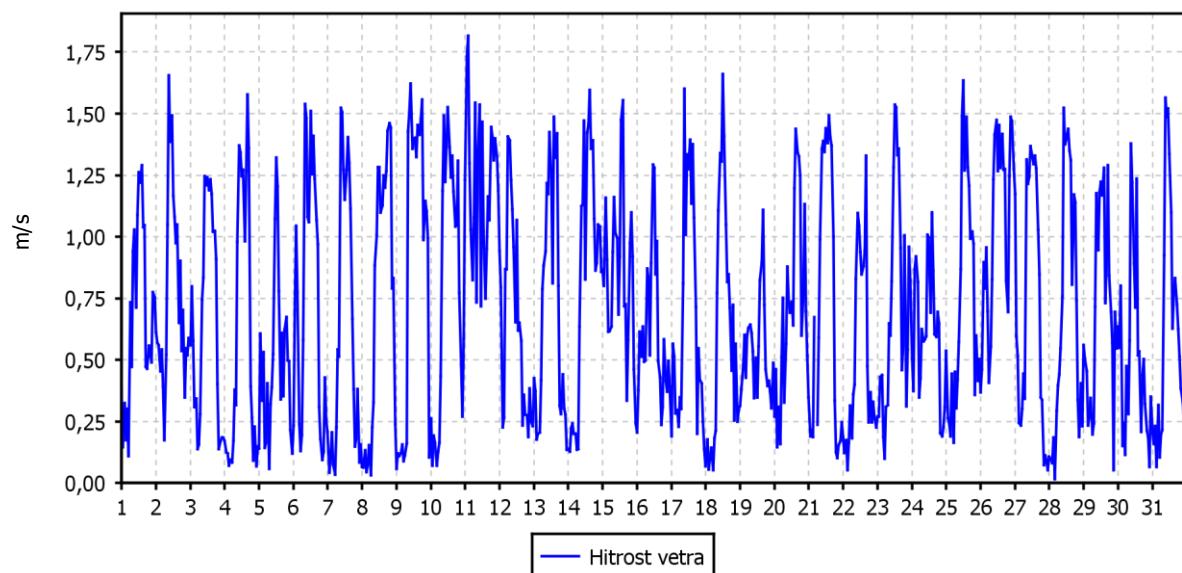
Razpoložljivih polurnih podatkov:	1486	100%
Maksimalna polurna hitrost:	2 m/s	11.05.2020 02:30:00
Maksimalna urna hitrost:	2 m/s	11.05.2020 02:00:00
Minimalna polurna hitrost:	0 m/s	08.05.2020 02:30:00
Minimalna urna hitrost:	0 m/s	28.05.2020 04:00:00
Srednja hitrost v obdobju:	1 m/s	
Brezvetrje (0,0-0,1 m/s):	98	

Od (m/s)	0.1	0.2	0.5	0.7	1.0	1.5	2.0	3.0	5.0	7.0	10.0	vsota	delež
Do vklj. (m/s)	0.2	0.5	0.7	1.0	1.5	2.0	3.0	5.0	7.0	10.0	oo		
	frek.	%o											
N	21	14	11	20	46	4	0	0	0	0	0	116	84
NNE	11	32	9	14	13	1	0	0	0	0	0	80	58
NE	8	36	7	3	5	0	0	0	0	0	0	59	43
ENE	9	46	18	5	0	0	0	0	0	0	0	78	56
E	10	50	20	15	4	0	0	0	0	0	0	99	71
ESE	13	21	9	5	1	0	0	0	0	0	0	49	35
SE	6	20	2	3	2	0	0	0	0	0	0	33	24
SSE	14	16	5	6	13	0	0	0	0	0	0	54	39
S	4	19	8	14	33	11	0	0	0	0	0	89	64
SSW	19	31	10	24	52	8	0	0	0	0	0	144	104
SW	9	26	17	24	34	9	0	0	0	0	0	119	86
WSW	4	17	11	16	61	16	0	0	0	0	0	125	90
W	1	20	10	16	33	9	0	0	0	0	0	89	64
WNW	6	14	13	14	14	1	0	0	0	0	0	62	45
NW	7	11	11	12	26	2	0	0	0	0	0	69	50
NNW	10	10	15	21	61	6	0	0	0	0	0	123	89
SKUPAJ	152	383	176	212	398	67	0	0	0	0	0	1388	1000

URNE VREDNOSTI - Hitrost vetra

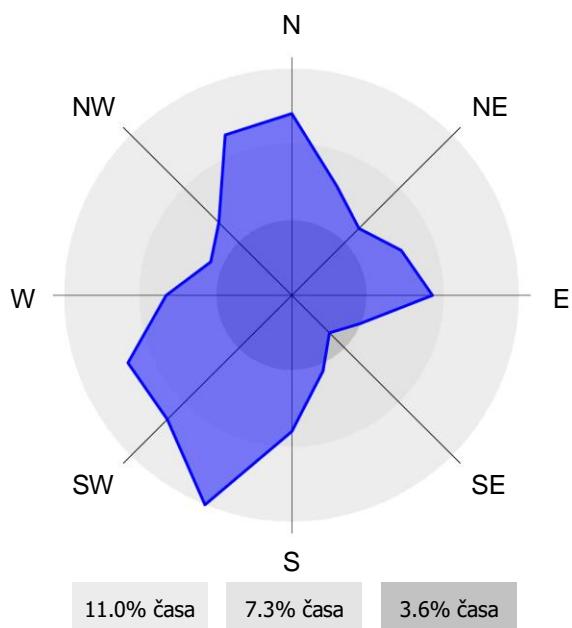
TE Brestanica (TE Brestanica)

01.05.2020 do 01.06.2020

ROŽA VETROV

TE Brestanica (TE Brestanica)

01.05.2020 do 01.06.2020

3. ZAKLJUČEK

Meritve onesnaženosti zraka in meteoroloških parametrov so bile opravljene z merilnim sistemom monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica d.o.o. na lokacijah Sv. Mohor in TE Brestanica. Na lokaciji Brestanica, ki je v upravljanju osebja TE Brestanica so se izvajale samo meteorološke meritve. Merilna lokacija Sv. Mohor je v upravljanju strokovnega osebja EIMV. Postopke za izvajanje meritev in QA/QC postopke je predpisal EIMV. Izdelal je tudi obdelavo rezultatov meritev in potrdil njihovo veljavnost.

V poročilu so za mesec maj 2020 podani rezultati urnih in dnevnih vrednosti za parametre SO_2 , NO_2/NO_x in O_3 ter statistična analiza v skladu s predpisano zakonodajo. Podani so tudi rezultati meritev meteoroloških parametrov v maju 2020 na obeh lokacijah.

V mesecu maju 2020 je bilo na merilnem mestu sv. Mohor izmerjeno 99% pravilnih rezultatov urnih koncentracij meritev SO_2 , NO_2/NO_x in 100% pravilno izmerjenih rezultatov meritev O_3 , zato rezultati meritev sledijo letnemu cilju za uradne podatke meritev monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica d.o.o..

Termoelektrarna Brestanica v tem mesecu ni obratovala.

Urna mejna vrednost ($350 \mu\text{g}/\text{m}^3$) in dnevna mejna vrednost SO_2 ($125 \mu\text{g}/\text{m}^3$) nista bili preseženi. Maksimalna urna koncentracija SO_2 je znašala $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Maksimalna dnevna koncentracija je znašala $9 \mu\text{g}/\text{m}^3$, medtem ko je bila srednja mesečna koncentracija $7 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Indeks kakovosti zraka (CAQI) za ta parameter je zelo nizek. Onesnaženje je na tej lokaciji v največjem obsegu prišlo iz severo-vzhoda. Največji deleži so iz smeri NNE. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Urna mejna vrednost ($200 \mu\text{g}/\text{m}^3$) in alarmna mejna vrednost (koncentracije 3-ih zaporednih ur nad $400 \mu\text{g}/\text{m}^3$) NO_2 nista bili preseženi. Maksimalna urna koncentracija NO_2 je znašala $17 \mu\text{g}/\text{m}^3$, maksimalna dnevna koncentracija $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Srednja mesečna koncentracija je znašala $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Indeks kakovosti zraka (CAQI) za ta parameter je zelo nizek. Onesnaženje NO_2 je na tej lokaciji v največjem obsegu prišlo iz zahoda. Največji deleži so iz smeri W. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Alarmna ($240 \mu\text{g}/\text{m}^3$), opozorilna ($180 \mu\text{g}/\text{m}^3$) in ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) niso bile presežene. Maksimalna urna koncentracija O_3 je znašala $130 \mu\text{g}/\text{m}^3$, maksimalna dnevna koncentracija $115 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Srednja mesečna koncentracija je znašala $72 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Indeks kakovosti zraka (CAQI) za ta parameter je srednji. Ozon je v prihajal iz jugo-vzhoda. Največji deleži so iz smeri WSW in ENE. TE Brestanica leži v smeri NNE.

Rezultati meritev onesnaženosti zraka in meteoroloških parametrov na vplivnem področju TEB kažejo, da koncentracije onesnažil v mesecu maju 2020 ne presegajo dovoljenih mejnih vrednosti iz česar lahko zaključimo, da je vpliv elektrarne na onesnaženost zraka v okviru predpisanih zakonskih zahtev.

ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

**MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA
PADAVIN**

MAJ 2020

220228-B.14-5

Ljubljana, JUNIJ 2020

ELEKTROINŠTITUT MILAN VIDMAR

Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo
Ljubljana
Oddelek za okolje

Št. poročila: 220228-B.14-5

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

MESEČNA ANALIZA REZULTATOV OBRATOVALNEGA MONITORINGA PADAVIN

MAJ 2020

Ljubljana, JUNIJ 2020

Direktor:

dr. Boris ŽITNIK, univ. dipl. inž. el.

Vzorčenje in analize kakovosti padavin in količine usedlin je izvedel Elektroinštitut Milan Vidmar v Ljubljani. Analize vsebnosti težkih kovin v prašnih usedlinah je izvedel ERICo Velenje. Obdelava rezultatov monitoringa kakovosti padavin in usedlin, kot tudi postopki za zagotavljanje in nadzor nad kakovostjo podatkov so bili izdelani na Elektroinštitutu Milan Vidmar

© Elektroinštitut Milan Vidmar 2020

Vse pravice pridržane. Nobenega dela dokumenta so brez poprejšnjega pisnega dovoljenja avtorja ne sme ponatisniti, razmnoževati, shranjevati v sistemu za shranjevanje podatkov ali prenašati v kakršnikoli obliki ali s kakršnimikoli sredstvi. Objavljanje rezultatov dovoljeno le z navedbo vira.

PODATKI O PODOČILU:

Naročnik:	Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. Brestanica, Cesta prvih borcev 18
Št. pogodbe:	TEB/SP/30/2019
Odgovorna oseba naročnika:	Marjan JELENKO, univ. dipl. inž. str.
Št. delovnega naloga:	220 228
Št. poročila:	220228-B.14-5
Naslov poročila:	Mesečna analiza rezultatov obratovalnega monitoringa padavin
Izvajalec:	Elektroinštitut Milan Vidmar Inštitut za elektrogospodarstvo in elektroindustrijo, Ljubljana, Hajdrihova 2
Odgovorni nosilec naloge:	mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.
Poročilo izdelali:	Leonida MEHLE MATKO, dipl. inž. kem. inž. Tomaž ZAKŠEK, dipl. inž. kem. tehol.
Datum izdelave:	JUNIJ 2020
Seznam prejemnikov poročila:	<i>tiskana verzija:</i> Termoelektrarna Brestanica, d.o.o. (Marjan Jelenko) ☒ Milan Elektroinštitut Milan Vidmar, knjižni arhiv ☒ 1x <i>elektronska verzija:</i> https://www.gtd-eimv.si/ ☒ (Termoelektrarna Brestanica, d.o.o.) ☒ 1x

Vodja oddelka:

mag. Rudi VONČINA, univ. dipl. inž. el.

IZVLEČEK:

V poročilu so podani rezultati analiz kakovosti padavin in količine usedlin ter koncentracij težkih kovin v usedlinah za obdobje od 01.04.2020 do 01.05.2020.

KAZALO VSEBINE

1.	UVOD.....	1
2.	ZAKONSKE OSNOVE	1
3.	MERILNA MREŽA IN LOKACIJE MERILNIH MEST	2
4.	NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV	2
5.	REZULTATI MERITEV	3
5.1	KAKOVOST PADAVIN IN KOLIČINA USEDLIN	5
5.1.1	Kakovost padavin in količina usedlin – Meteorološki stolp.....	5
5.1.2	Kakovost padavin in količina usedlin – Sv. Mohor	11
5.1.3	Kakovost padavin in količina usedlin – Pri rezervoarjih	17
5.1.4	Kakovost padavin in količina usedlin – Kočevje	23
5.2	TEŽKE KOVINE V USEDLINAH	29
5.2.1	Težke kovine v usedlinah – Pri rezervoarjih	29
5.3	RAZŠIRJENA ANALIZA TEŽKIH KOVIN V USEDLINAH.....	31
5.3.1	Razširjena analiza težkih kovin v usedlinah	31
5.4	PAH IN Hg V USEDLINAH	32
5.4.1	PAH in Hg v usedlinah – Sv. Mohor.....	32
6.	SKLEP	33

1. UVOD

S sprejetjem Zakona o varstvu okolja (ZVO-1, Ur.l. RS, št. 41/2004 s spremembami) v letu 2004 je bil vzpostavljen pravni red za spodbujanje in usmerjanje družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Med cilji tega zakona sta tudi preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja in ohranjanje ter izboljševanje kakovosti okolja. Za doseganje ciljev oziroma nadzor nad doseganjem slednjih zakon predpisuje monitoring stanja okolja, kar obsega tudi monitoring kakovosti zunanjega zraka in z njim monitoring kakovosti padavin.

Eno od pomembnih meril stopnje onesnaženosti zunanjega zraka je sestava padavin oziroma usedlin. Snovi se na površje usedajo kot:

- mokre ali
- suhe usedline.

Mokre usedline nastajajo v procesu čiščenja plinov in delcev iz ozračja s tekočo (npr. kapljice vode) ali trdno (npr. kristali ledu) fazo. Suhe usedline pa se v obliki delcev ali plinov usedajo na površje v času, ko ni padavin. Kemijska sestava usedlin je tako merilo za stopnjo onesnaženosti zraka. Sestavine padavin so v večji meri produkti oksidacije najpogosteješih onesnaževal, kot so SO₂, NO_x, CO in ogljikovodiki. Z njihovim usedanjem prihaja do zakisljevanja in evtrofikacije okolja.

2. ZAKONSKE OSNOVE

S ciljem zmanjšati zakisljevanje kot tudi evtrofikacijo, je bila leta 1979 sprejeta **Konvencija o onesnaževanju zraka na velike razdalje preko meja**. Na njeni osnovi so države dolžne izvajati **EMEP program**, ki vključuje tudi spremjanje kakovosti padavin. V okviru mreže EMEP naj bi se v vzorcih padavin določalo sledeče komponente: pH, SO₄²⁻, NO₃⁻, Cl⁻, NH₄⁺, K⁺, Na⁺, Ca²⁺, Mg²⁺, elektroprevodnost in pa nekatere kovine.

Po mednarodnem dogovoru je bila postavljena tudi mejna pH vrednost za kisle padavine, ki znaša 5,6 pH.

S stališča škodljivosti za zdravje in naravo se vedno večkrat omenjajo onesnaževala, kot so težke kovine in nekateri policiklični aromatski ogljikovodiki. Ti naj bi predstavljali tveganje za zdravje ljudi tako s koncentracijami v zraku kot tudi z usedanjem in to v že zelo majhnih koncentracijah, zato je bila v EU sprejeta četrta hčerinska direktiva na področju kakovosti zunanjega zraka:

- **Direktiva 2004/107/ES o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku.**

Določbe direktive so vnesene v slovenski pravni red z **Uredbo o arzenu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih ogljikovodikih (Ur.l. RS, št. 56/2006)**.

V letu 2008 je bila sprejeta direktiva o kakovosti zunanjega zraka in čistejšemu zraku:

- **Direktiva 2008/50/ES o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo.**

V slovenski pravni red je bila vnesena z **Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 09/2011, 08/2015 in 66/2018)**.

Omenjena pravna akta sicer ne predpisujejo mejnih vrednosti, vendar pa vključujejo zahteve po spremeljanju kakovosti in količine usedlin.

Pri monitoringu padavin je potrebno upoštevati tudi zahteve Pravilnika o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur.l. RS, št. 55/2011, 06/2015, 05/2017 in 05/2018).

3. MERILNA MREŽA IN LOKACIJE MERILNIH MEST

Na območju monitoringa kakovosti zunanjega zraka TE Brestanica izvaja Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova 2, Ljubljana, vzorčenje padavin na treh lokacijah v okolini TE Brestanica: Meteorološki stolp, Sv. Mohor in Pri rezervoarjih, ter na referenčni lokaciji Kočevje.

4. NABOR MERITEV, SKLADNOST MERILNE TEHNIKE IN KAKOVOST MERITEV

Monitoring kakovosti padavin je sestavljen iz vzorčenja padavin na terenu in analiz vzorcev v laboratoriju.

V mesečnih vzorcih padavin se določa:

- volumen,
- prevodnost,
- koncentracije nitratov,
- koncentracije sulfatov
- koncentracije kloridov,
- koncentracije amoniaka,
- kovine Ca, Mg, Na, K in
- usedline ter
- težke kovine.

Padavine oziroma usedline vzorčimo z Bergerhoffovim zbiralnikom padavin.

Ker slovenska zakonodaja ne predpisuje posebnih zahtev glede meritev kakovosti padavin, se slednje izvaja v skladu z zahtevami programov EMEP (European Monitoring and Evaluation Programme) in GAW (Global Atmosphere Watch). Za določanje vsebnosti kovin se za vzorčenje in analizo uporablja standard prEN 15841.

Nabor parametrov, analizne metode in sistem zagotavljanja kakovosti podatkov za vzorčenje in analizo vzorcev padavin, ki je vpeljan v laboratoriju, sledi splošnim zahtevam programov EMEP (European Monitoring and Evaluation Programme) in GAW (Global Atmosphere Watch) in pa zahtevam, ki jih postavlja naša zakonodaja. Monitoring upošteva tudi zakonske zahteve glede reprezentativnosti mernih mest in zagotavljanja reprezentativnosti lokacije mernega mesta na območju na katerega vpliva vir onesnaževanja..

Vzorčenje in analize vzorcev padavin in usedlin so izvedene v kemijskem laboratoriju Elektroinštituta Milan Vidmar, z izjemo analiz težkih kovin, ki se izvajajo v ERICo.

Pri obdelavi podatkov so uporabljene tudi določbe Odločbe sveta z dne 27. januarja 1997 o vzpostavitvi vzajemne izmenjave informacij in podatkov iz merilnih mrež in posameznih postaj za merjenje onesnaženosti zunanjega zraka v državah članicah.

5. REZULTATI MERITEV

V tabelah, grafih in prilogah v nadaljevanju so prikazani rezultati meritev kakovosti padavin in količine usedlin za mesec april. Poleg rezultatov meritev za mesec april so prikazani tudi rezultati meritev za pretekle mesece, in sicer za obdobje enega leta. Za pH vrednosti in kovine, katerih meritve so zahtevane z zakonodajo, je za mesec april prikazan petletni niz rezultatov meritev.

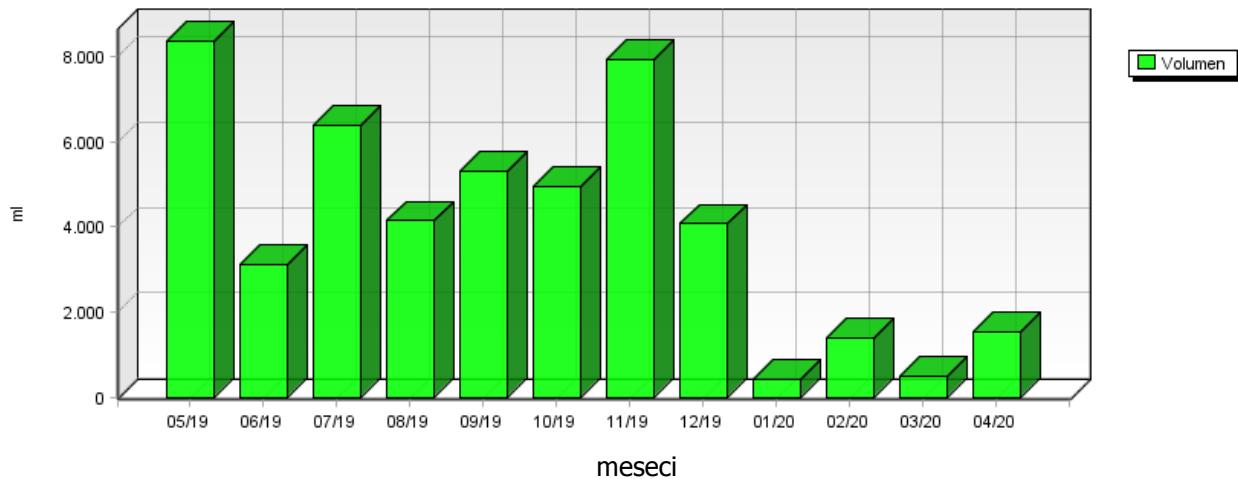
5.1 KAKOVOST PADAVIN IN KOLIČINA USEDLIN

5.1.1 Kakovost padavin in količina usedlin – Meteorološki stolp

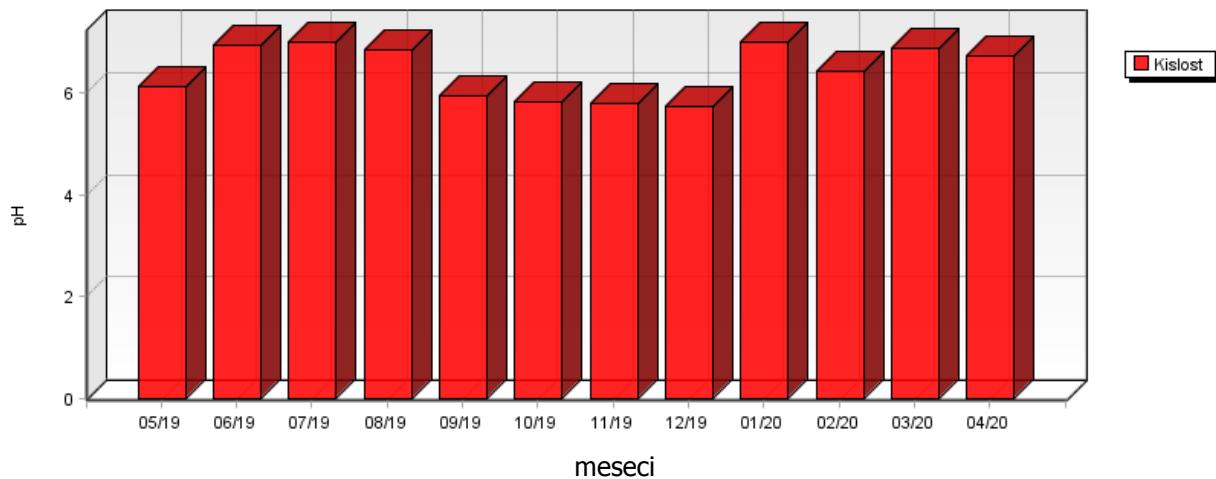
Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Meteorološki stolp
Obdobje meritev: 01.05.2019 do 01.05.2020

	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Volumen ml	8390	3110	6405	4165	5310	4950	7950	4080	420	1370	490	1530
Kislost pH	6.11	6.93	6.98	6.83	5.93	5.83	5.78	5.74	7.01	6.43	6.88	6.71
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	7.10	24.70	25.00	18.10	6.90	6.40	5.30	5.30	28.00	15.10	14.00	22.90

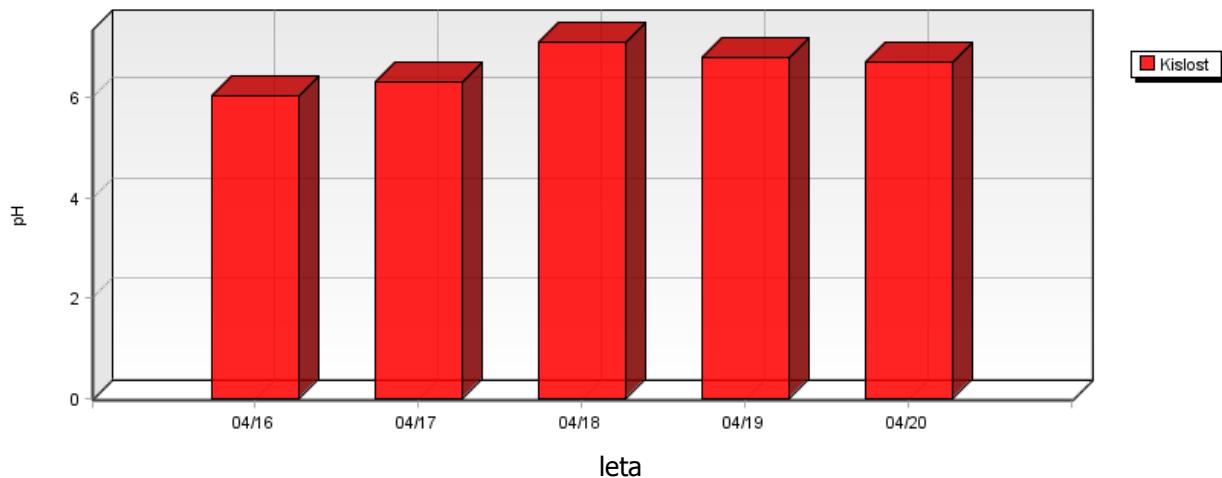
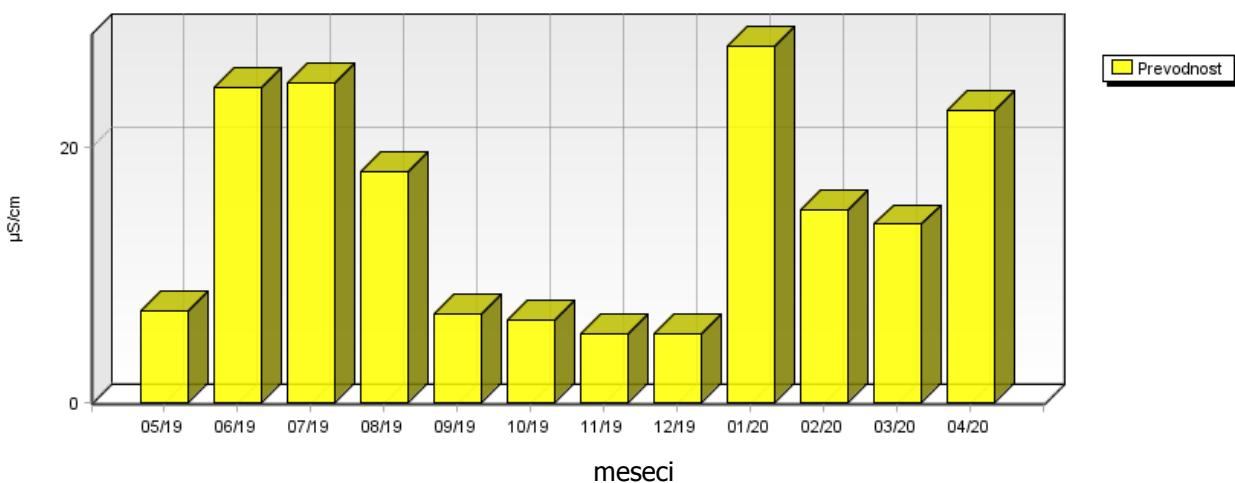
**Meteorološki stolp
VOLUMEN PADAVIN**

**Meteorološki stolp
KISLOST PADAVIN**

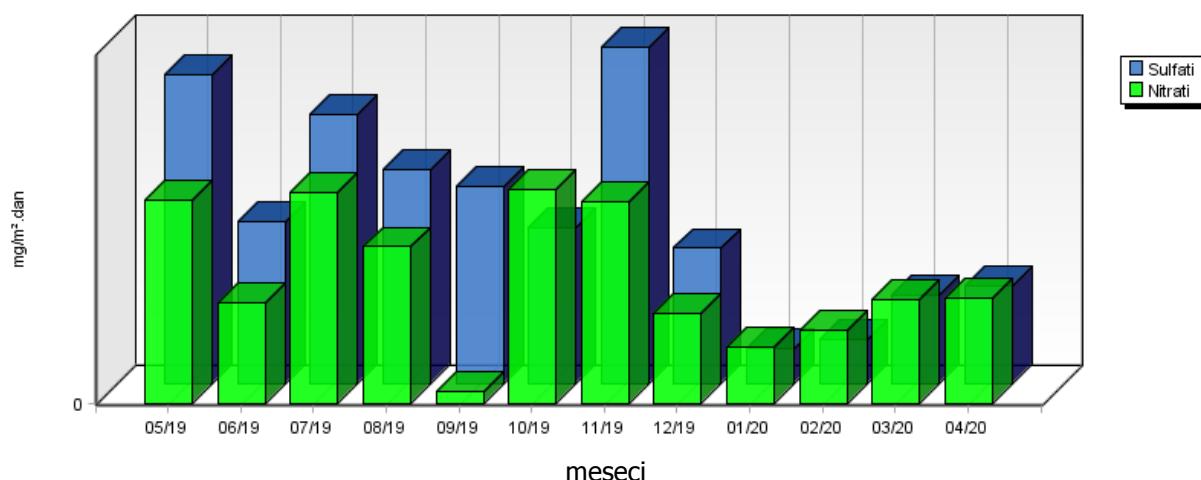

	04/16	04/17	04/18	04/19	04/20
Kislost pH	6.04	6.33	7.13	6.81	6.71

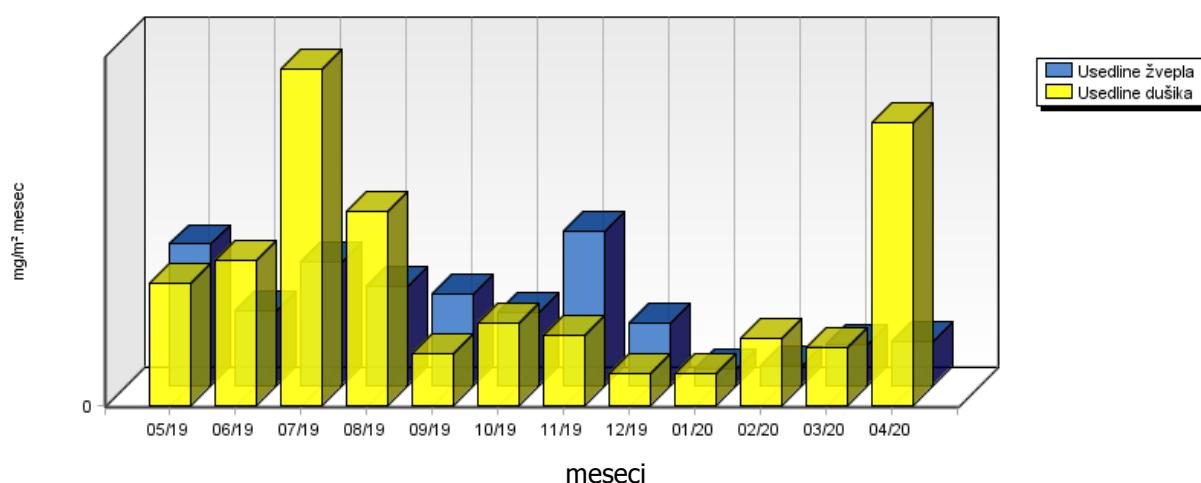
**Meteorološki stolp
KISLOST PADAVIN****Meteorološki stolp
PREVODNOST PADAVIN**

	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Nitрати mg/m ² .dan	6.32	3.10	6.52	4.89	0.36	6.62	6.26	2.77	1.73	2.28	3.22	3.26
Sulfати mg/m ² .dan	9.57	5.07	8.35	6.65	6.13	4.87	10.47	4.21	1.07	1.34	2.76	3.00
Usedline dušika mg/m ² .mesec	82.72	98.40	227.89	131.48	34.41	55.84	47.46	21.35	21.00	44.96	38.74	191.56
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	95.72	50.69	83.51	66.47	61.30	48.74	104.73	42.11	10.70	13.40	27.58	30.03

Meteorološki stolp SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

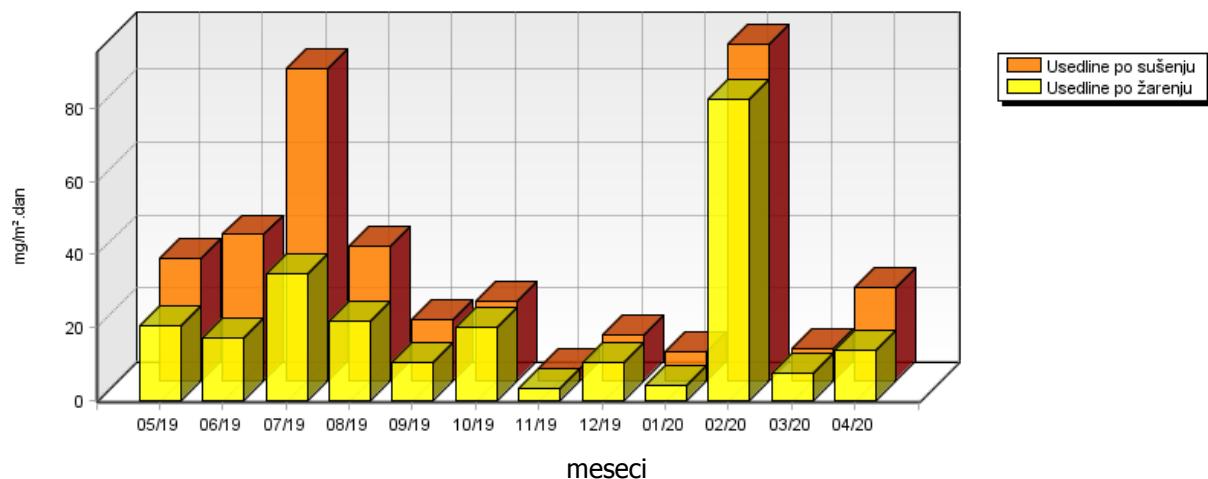

Meteorološki stolp USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

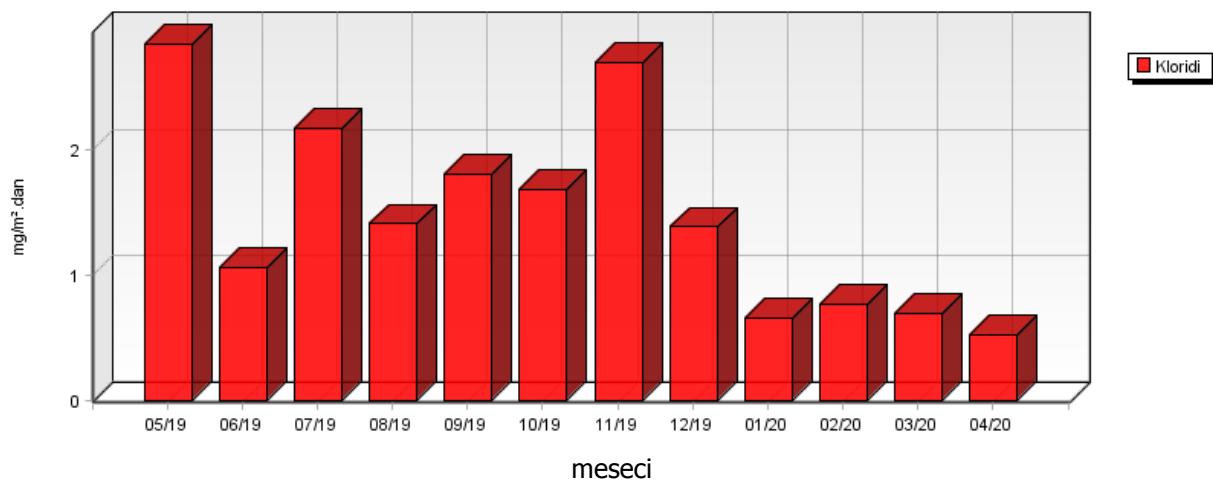
	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	33.27	40.17	85.70	36.60	16.43	21.59	2.99	12.46	7.95	92.52	8.62	25.40
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	20.44	17.10	34.51	21.85	10.19	19.94	2.97	10.50	4.10	82.56	7.53	13.66

Meteorološki stolp USEDLINE PO SUŠENJU IN ŽARENJU

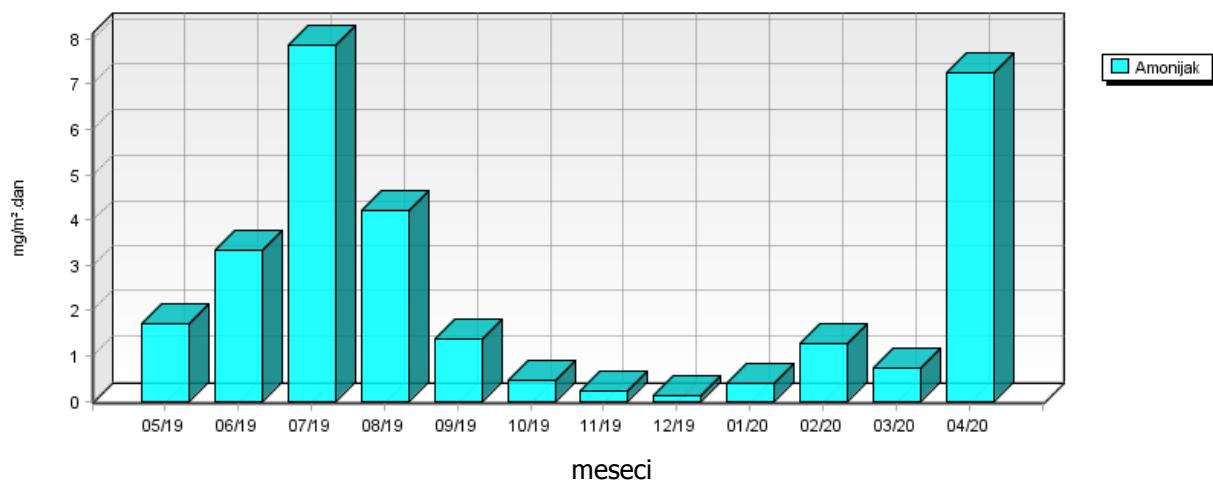

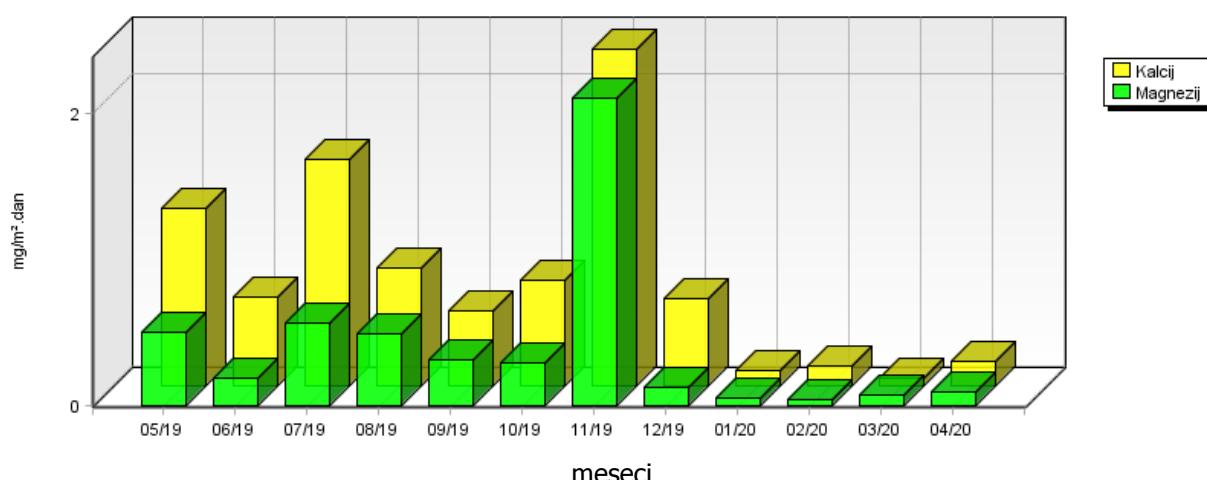
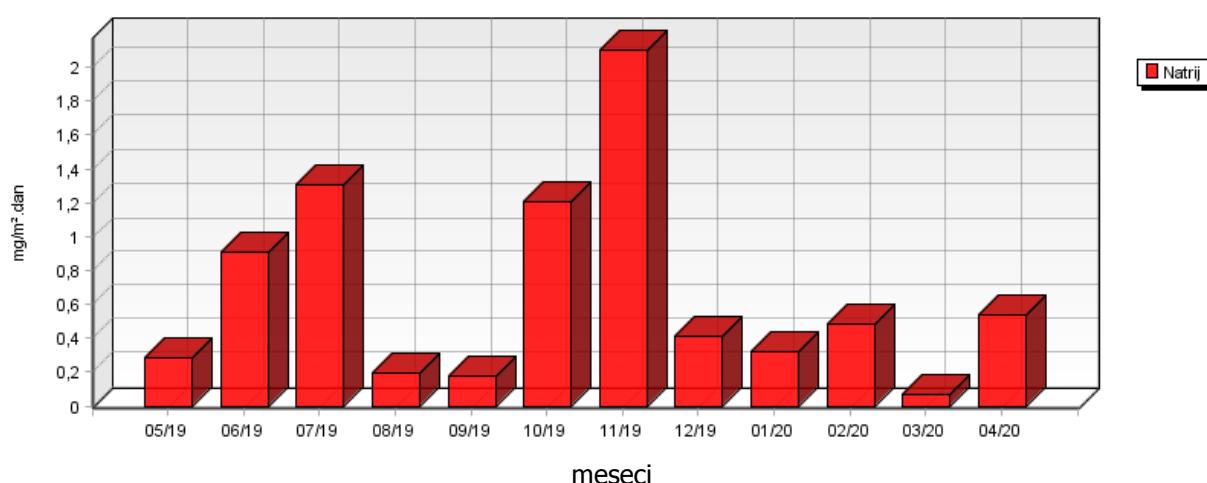
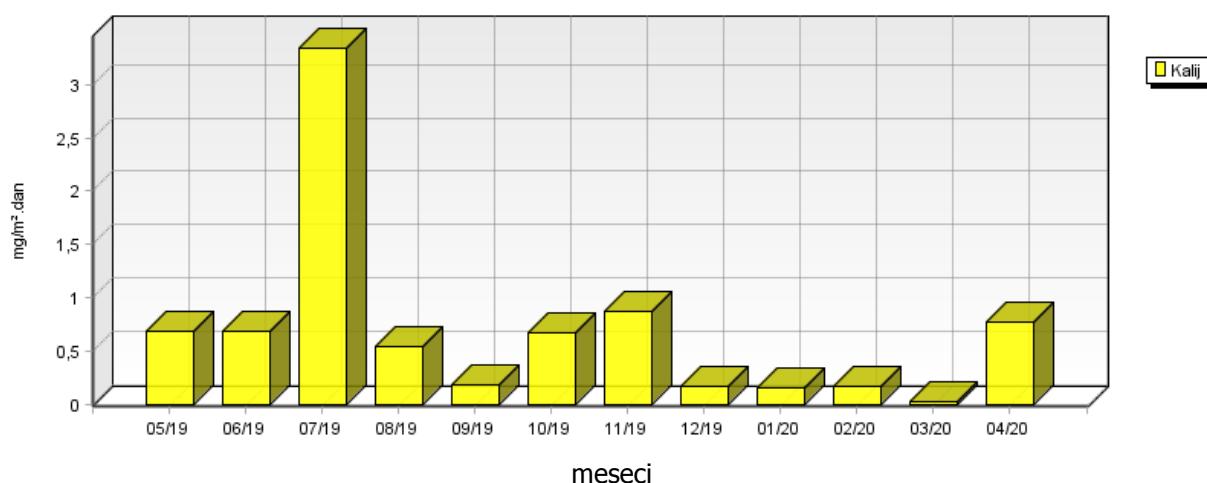
	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Kloridi mg/m ² .dan	2.85	1.06	2.17	1.41	1.80	1.68	2.70	1.39	0.66	0.76	0.70	0.52
Amonijak mg/m ² .dan	1.71	3.32	7.87	4.21	1.37	0.47	0.22	0.11	0.40	1.27	0.73	7.26
Kalcij mg/m ² .dan	1.22	0.60	1.55	0.81	0.51	0.72	2.31	0.59	0.10	0.13	0.05	0.16
Magnezij mg/m ² .dan	0.49	0.18	0.57	0.49	0.31	0.29	2.11	0.12	0.05	0.04	0.07	0.09
Natrij mg/m ² .dan	0.28	0.91	1.30	0.20	0.18	1.21	2.11	0.42	0.32	0.48	0.07	0.54
Kalij mg/m ² .dan	0.68	0.68	3.35	0.54	0.18	0.67	0.86	0.17	0.16	0.16	0.02	0.78

Meteorološki stolp KLORIDI V PADAVINAH

Meteorološki stolp AMONIJA V PADAVINAH

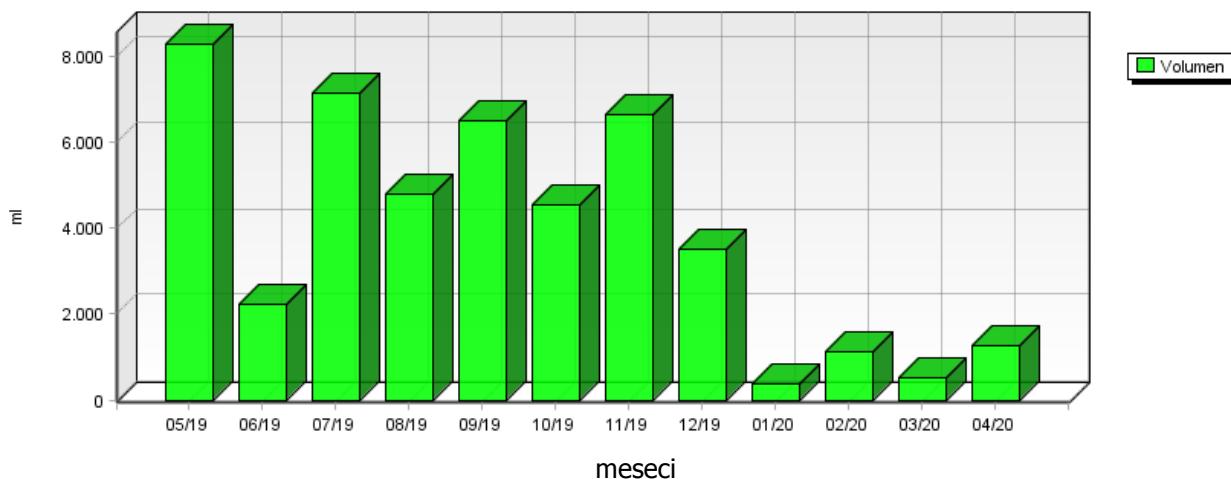
**Meteorološki stolp
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH****Meteorološki stolp
NATRIJ V PADAVINAH****Meteorološki stolp
KALIJ V PADAVINAH**

5.1.2 Kakovost padavin in količina usedlin – Sv. Mohor

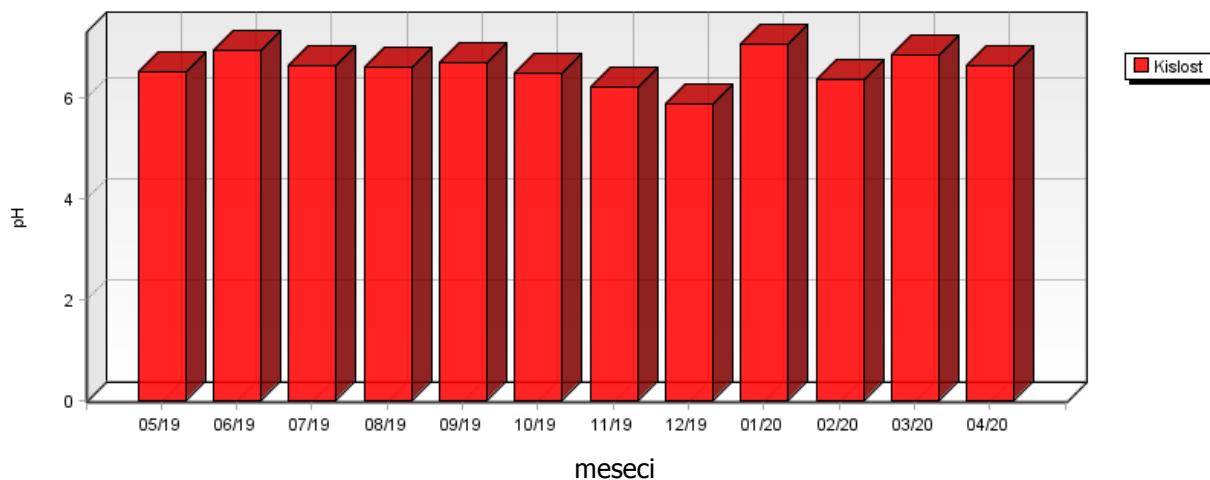
Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Sv. Mohor
Obdobje meritev: 01.05.2019 do 01.05.2020

	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Volumen ml	8300	2240	7135	4795	6510	4550	6650	3510	360	1110	520	1250
Kislost pH	6.51	6.93	6.64	6.59	6.69	6.47	6.21	5.86	7.07	6.37	6.84	6.63
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	10.30	22.70	11.60	13.40	12.80	10.90	8.10	6.00	43.30	17.10	28.20	13.00

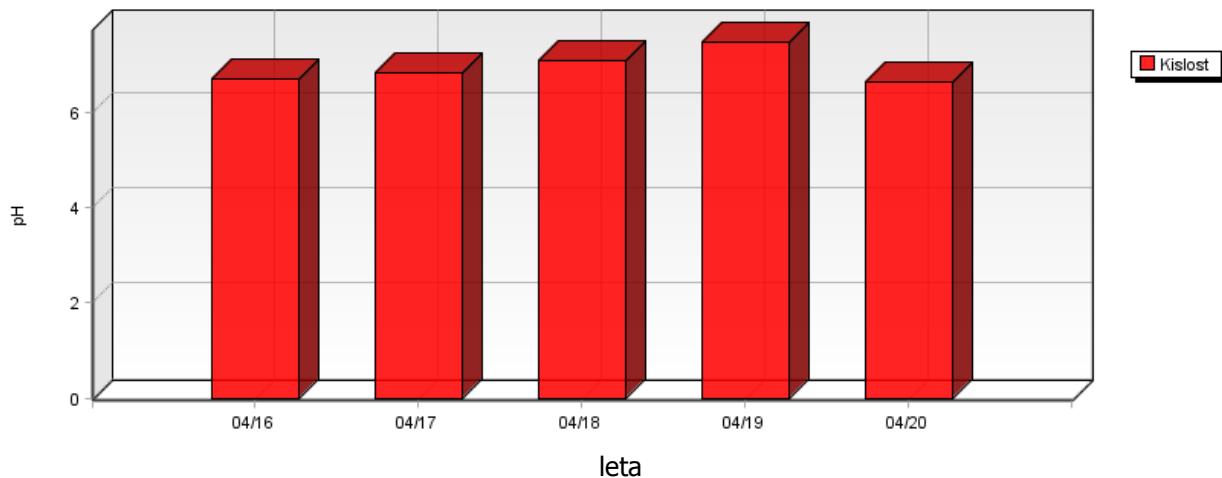
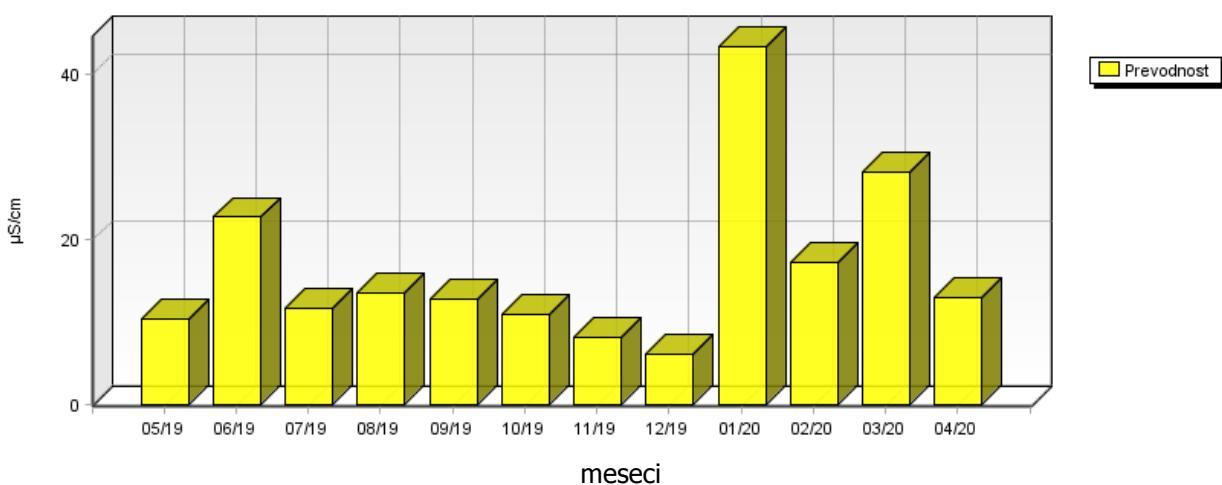
Sv. Mohor
VOLUMEN PADAVIN

Sv. Mohor
KISLOST PADAVIN

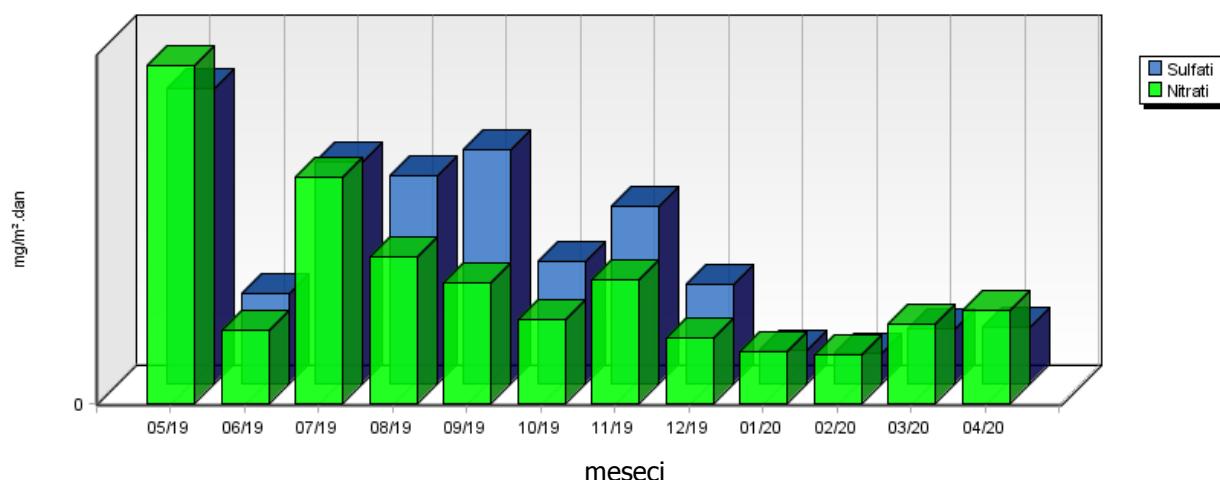
	04/16	04/17	04/18	04/19	04/20
Kislota pH	6.70	6.82	7.09	7.48	6.63

**Sv. Mohor
KISLOST PADAVIN****Sv. Mohor
PREVODNOST PADAVIN**

	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Nitрати mg/m ² .dan	12.40	2.68	8.33	5.41	4.42	3.09	4.52	2.38	1.87	1.76	2.92	3.40
Sulfati mg/m ² .dan	10.82	3.29	8.14	7.65	8.58	4.48	6.55	3.62	1.19	1.09	2.01	2.04
Usedline dušika mg/m ² .mesec	149.75	61.08	149.16	107.27	114.53	44.00	36.91	24.49	22.19	48.88	42.52	32.31
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	108.22	32.86	81.40	76.52	85.76	44.80	65.48	36.23	11.93	10.85	20.13	20.37

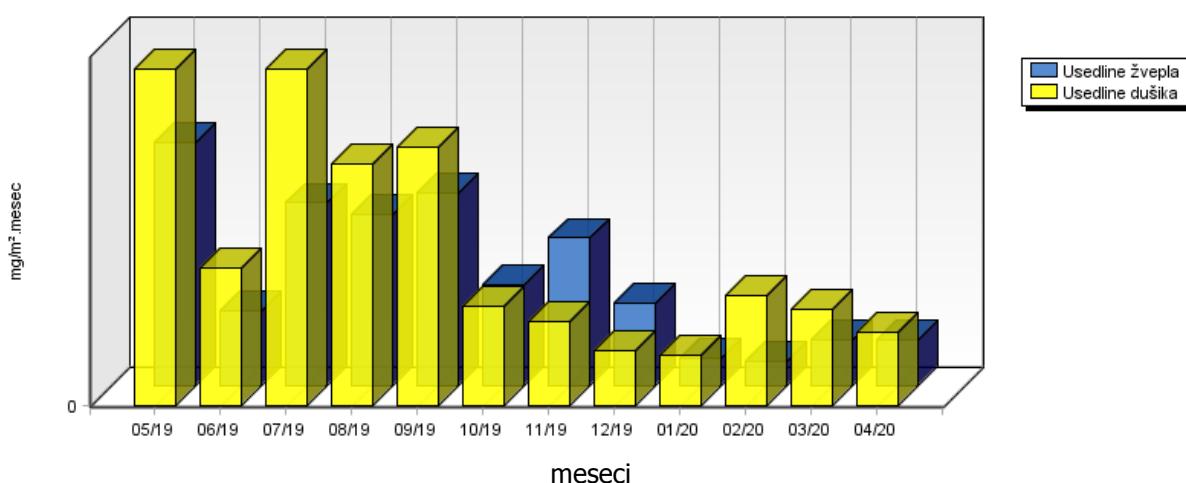
Sv. Mohor

SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

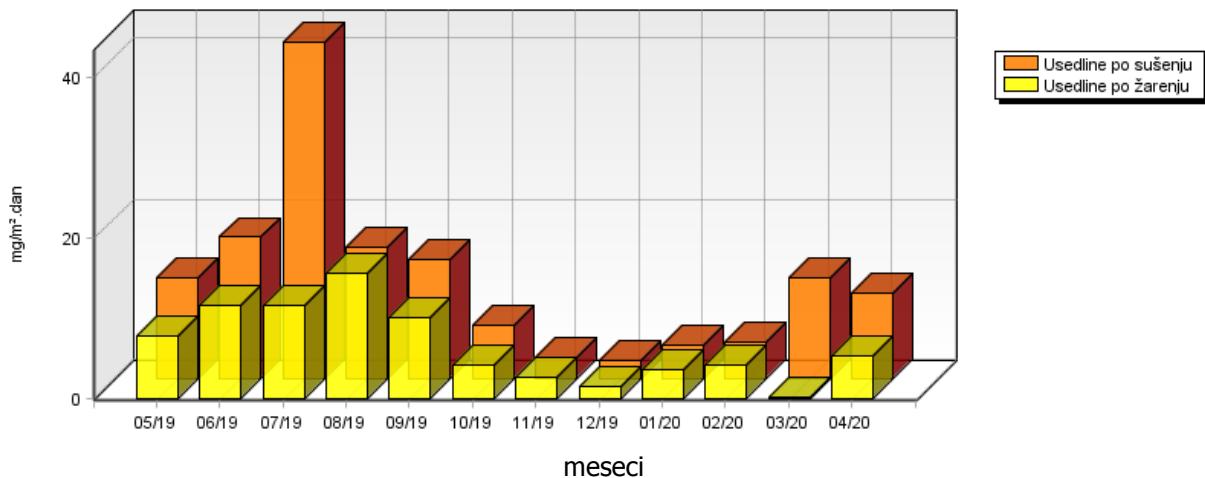

Sv. Mohor

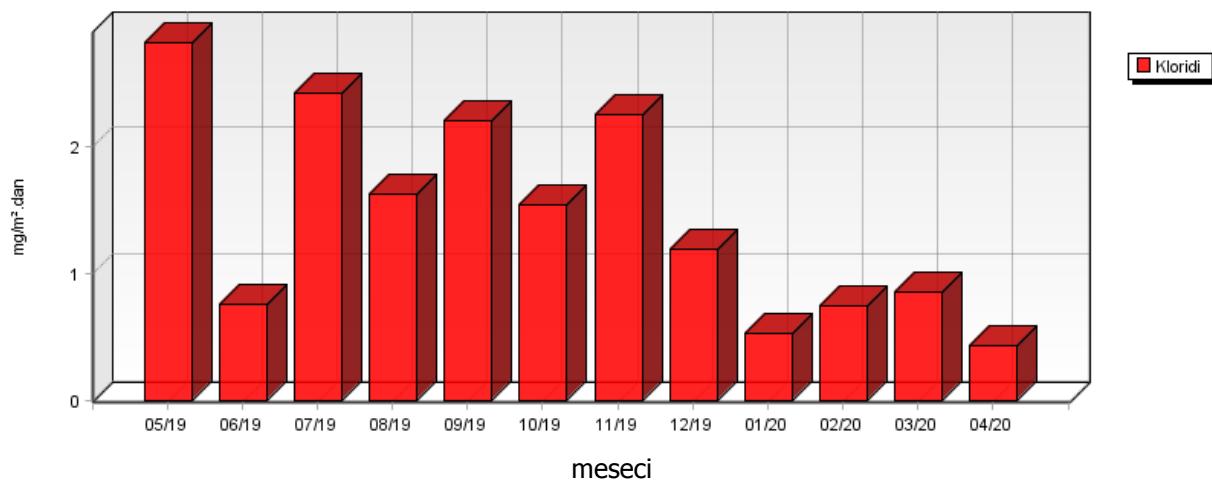
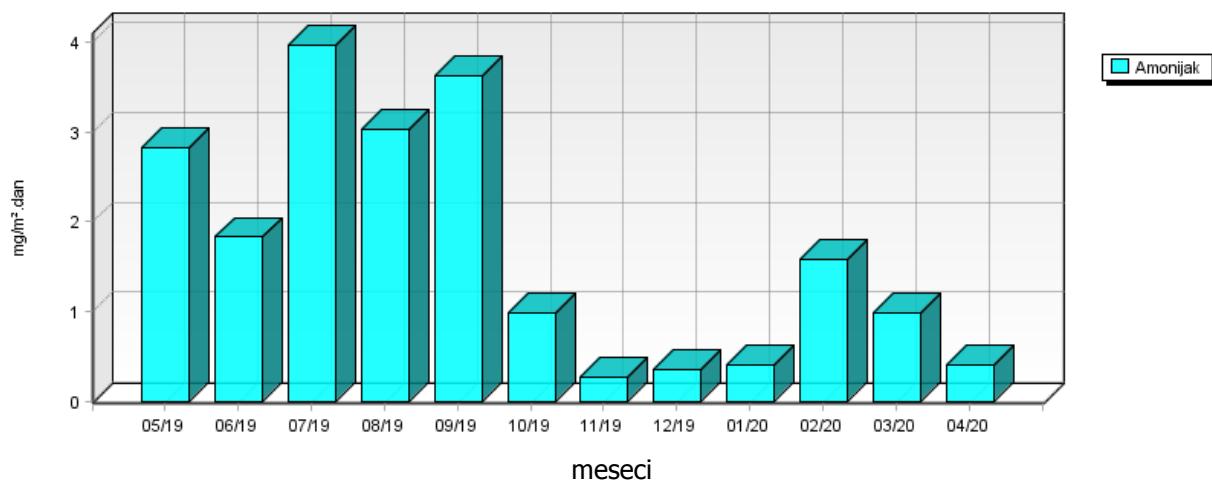
USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

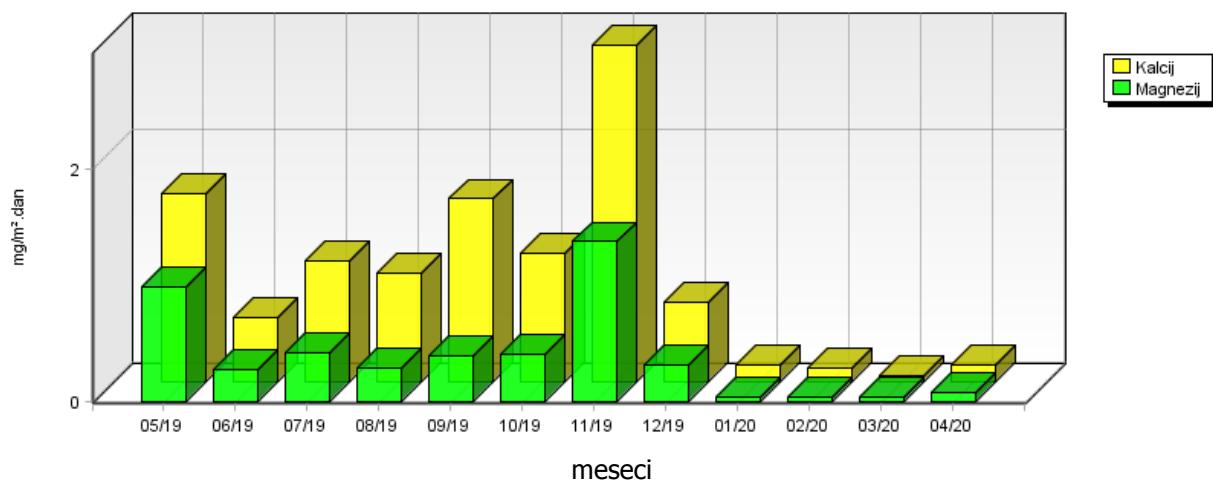
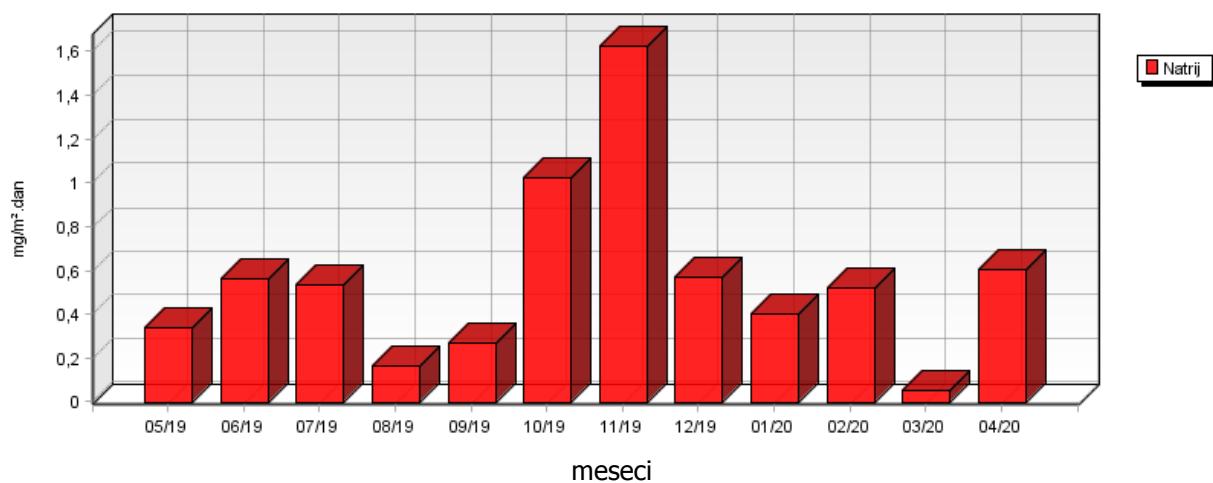
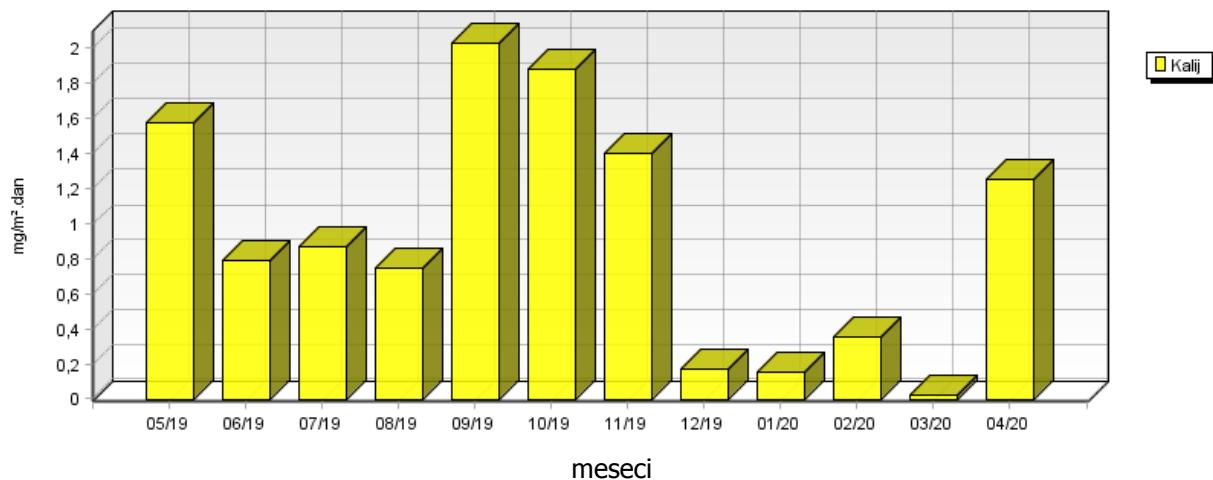

	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	12.46	17.76	42.07	16.30	14.91	6.62	2.65	2.21	4.11	4.48	12.46	10.70
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	7.82	11.56	11.50	15.59	9.95	4.16	2.62	1.47	3.48	4.14	0.19	5.30

Sv. Mohor
USEDLINE PO SUŠENJU IN ŽARENJU

	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Kloridi mg/m ² .dan	2.82	0.76	2.42	1.63	2.21	1.54	2.26	1.19	0.52	0.74	0.85	0.42
Amonijak mg/m ² .dan	2.82	1.84	3.97	3.03	3.62	0.99	0.27	0.36	0.41	1.58	0.97	0.40
Kalcij mg/m ² .dan	1.61	0.54	1.04	0.93	1.58	1.10	2.90	0.68	0.14	0.11	0.05	0.13
Magnezij mg/m ² .dan	0.98	0.26	0.42	0.28	0.38	0.40	1.37	0.31	0.03	0.03	0.04	0.07
Natrij mg/m ² .dan	0.34	0.56	0.53	0.16	0.27	1.02	1.63	0.57	0.40	0.52	0.05	0.60
Kalij mg/m ² .dan	1.58	0.79	0.87	0.75	2.03	1.88	1.40	0.17	0.15	0.35	0.02	1.25

Sv. Mohor
KLORIDI V PADAVINAH**Sv. Mohor**
AMONIJA V PADAVINAH

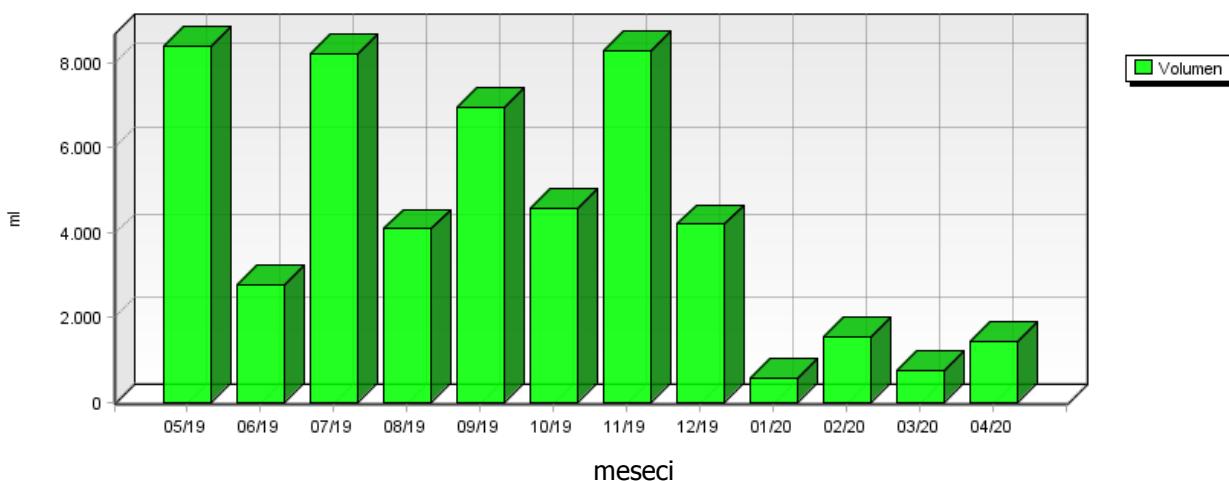
Sv. Mohor
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH**Sv. Mohor**
NATRIJ V PADAVINAH**Sv. Mohor**
KALIJ V PADAVINAH

5.1.3 Kakovost padavin in količina usedlin – Pri rezervoarjih

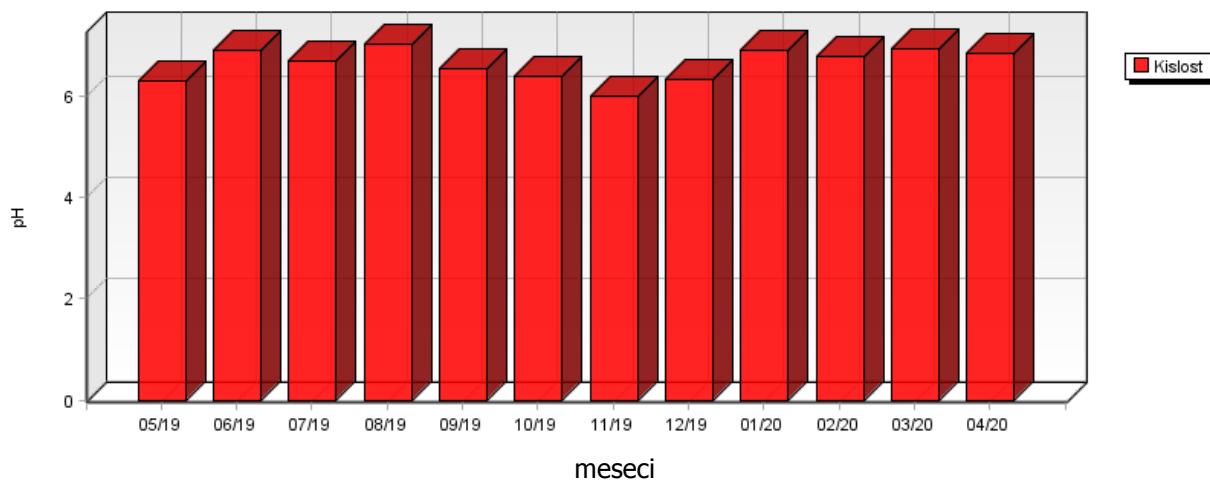
Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Pri rezervoarjih
Obdobje meritev: 01.05.2019 do 01.05.2020

	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Volumen ml	8410	2750	8225	4085	6950	4570	8300	4210	550	1520	740	1440
Kislost pH	6.32	6.91	6.70	7.06	6.56	6.40	6.01	6.35	6.92	6.81	6.95	6.87
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	11.30	20.40	13.80	24.40	8.10	7.90	5.80	7.20	32.30	15.70	39.10	25.10

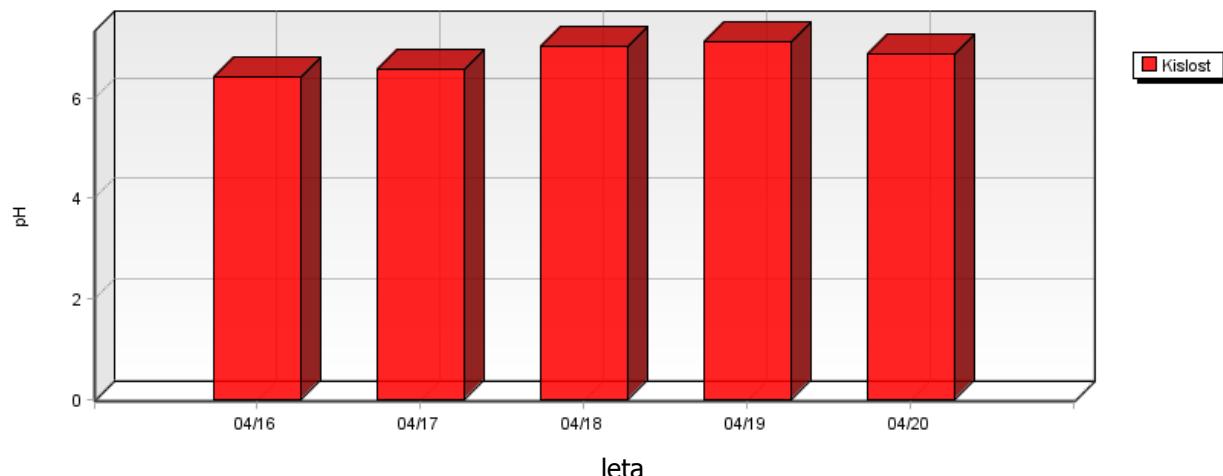
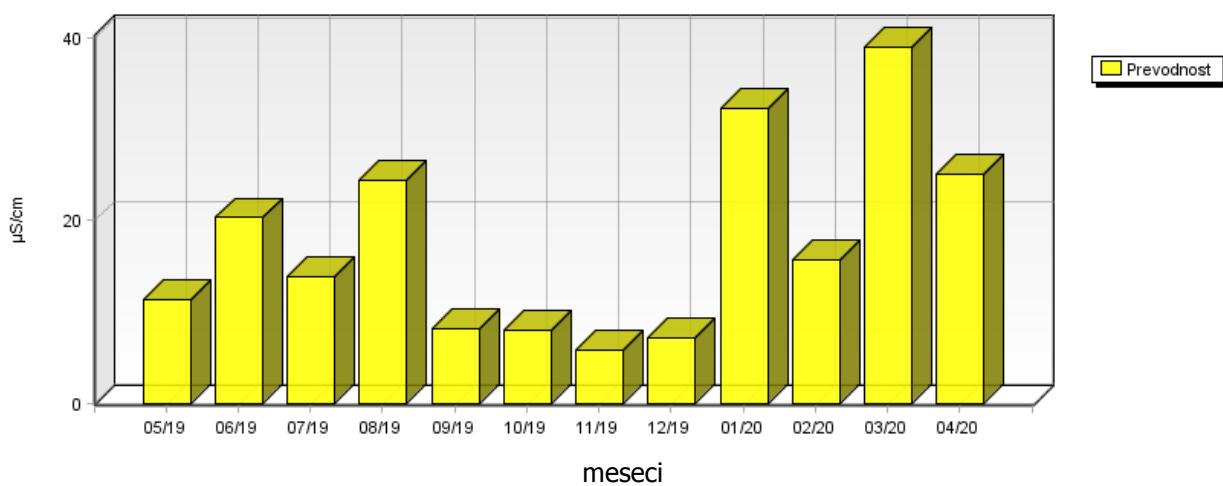
Pri rezervoarjih
VOLUMEN PADAVIN

Pri rezervoarjih
KISLOST PADAVIN

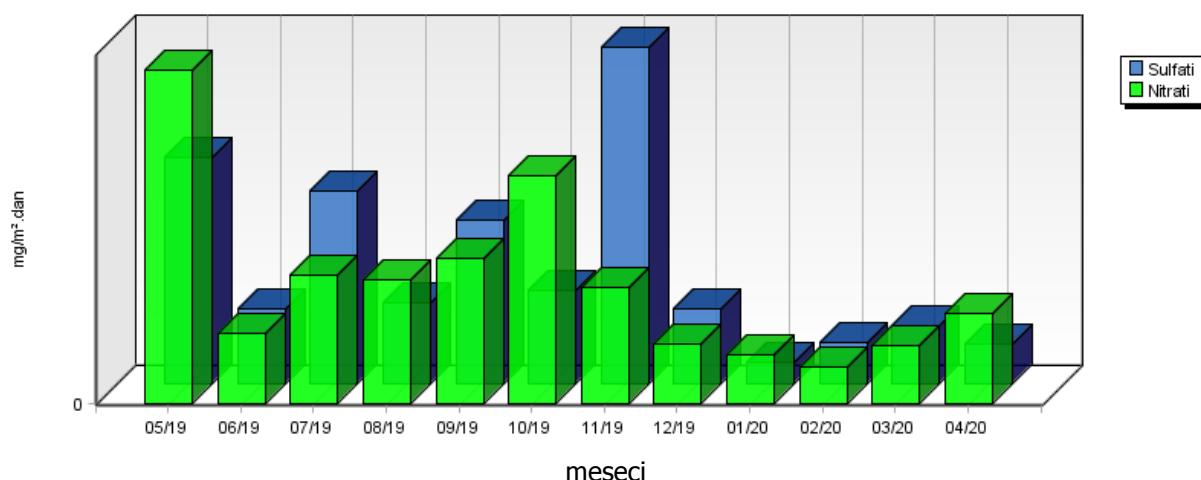

	04/16	04/17	04/18	04/19	04/20
Kislost pH	6.42	6.59	7.02	7.11	6.87

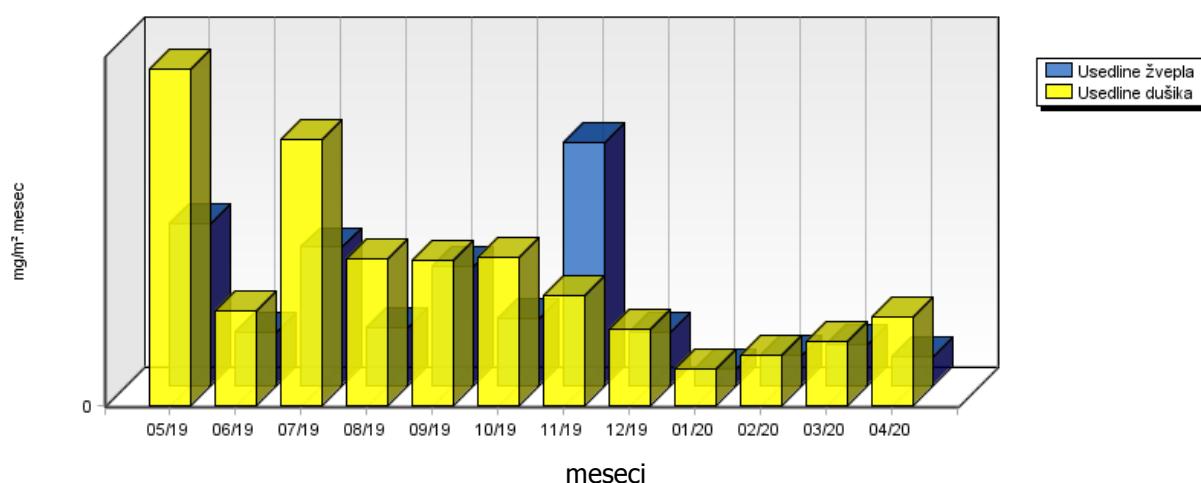
**Pri rezervoarjih
KISLOST PADAVIN****Pri rezervoarjih
PREVODNOST PADAVIN**

	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Nitрати mg/m ² .dan	16.22	3.40	6.26	6.02	7.03	11.05	5.64	2.86	2.33	1.79	2.76	4.36
Sulfati mg/m ² .dan	10.97	3.59	9.38	3.91	8.02	4.50	16.40	3.60	1.04	1.98	2.78	1.88
Usedline dušika mg/m ² .mesec	227.14	63.11	179.22	99.03	97.19	99.46	73.69	50.72	24.59	33.05	42.37	59.66
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	109.65	35.85	93.83	39.11	80.23	45.00	164.01	36.02	10.38	19.82	27.79	18.77

Pri rezervoarjih SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

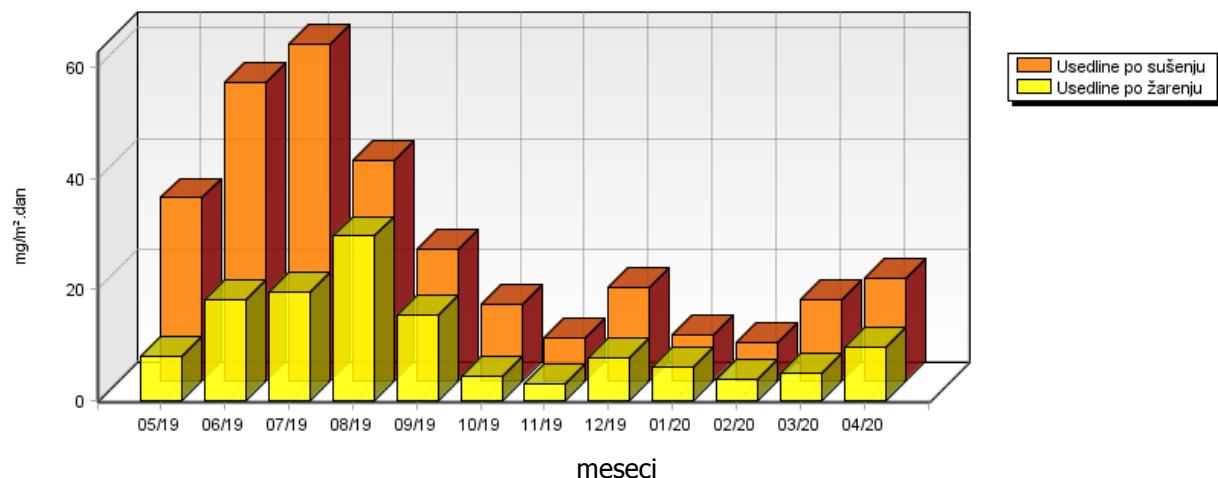

Pri rezervoarjih USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

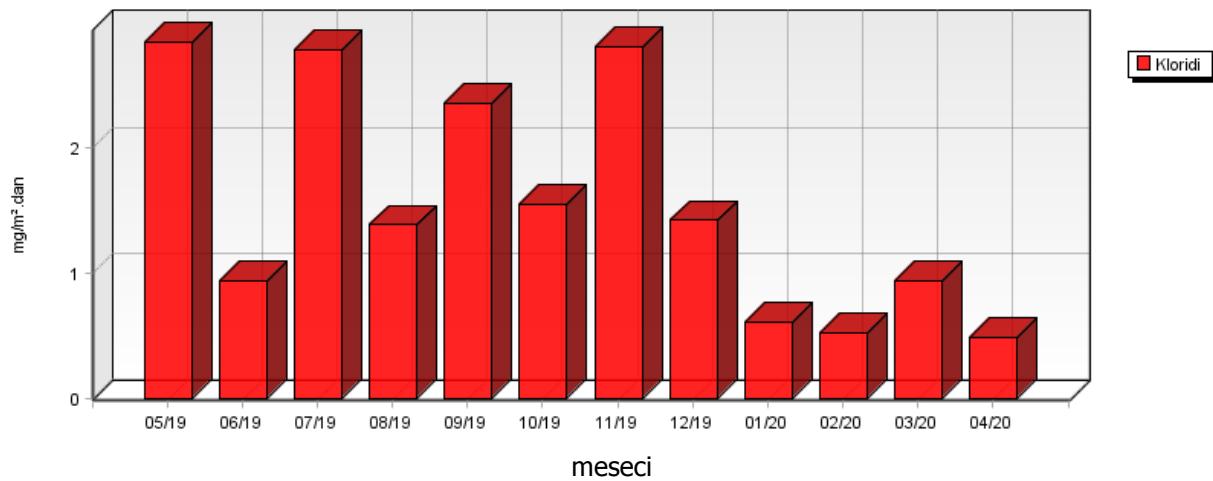
	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	33.07	53.65	60.81	39.66	23.70	13.65	7.61	16.71	8.08	6.72	14.53	18.40
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	7.94	18.09	19.37	29.68	15.35	4.41	2.77	7.56	6.05	3.61	4.96	9.46

Pri rezervoarjih
USEDLINE PO SUŠENJU IN ŽARENJU

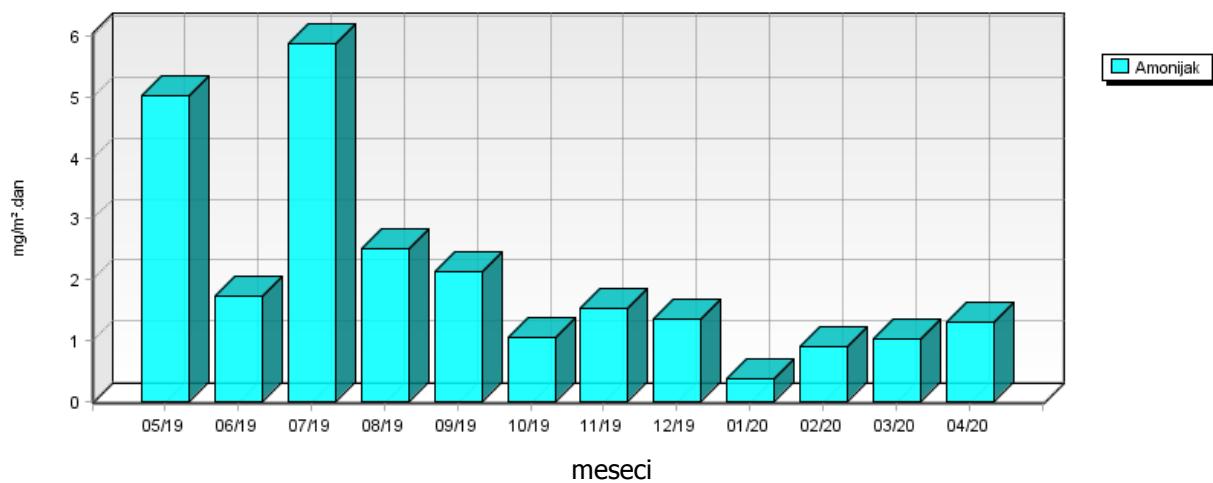

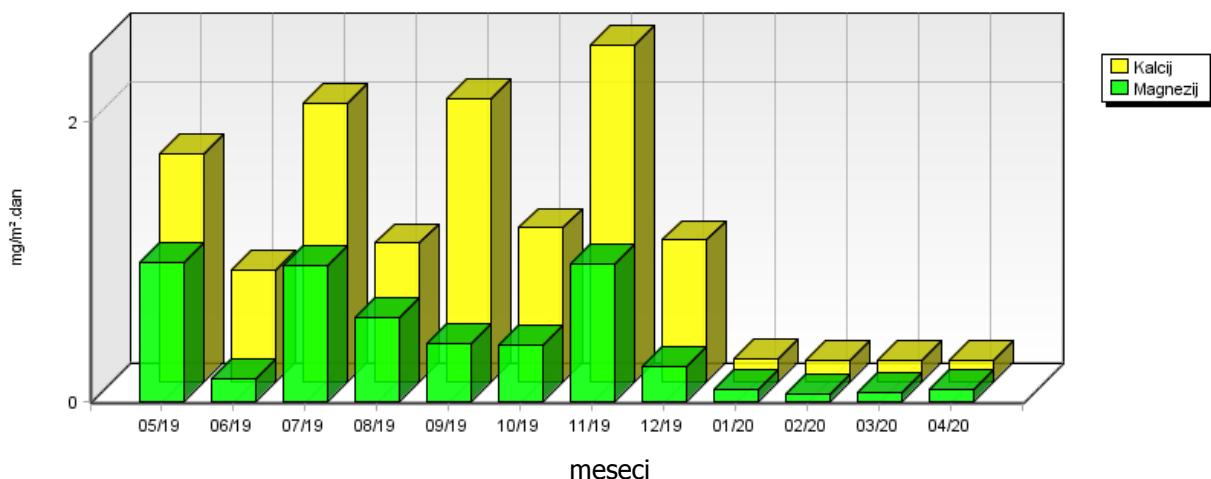
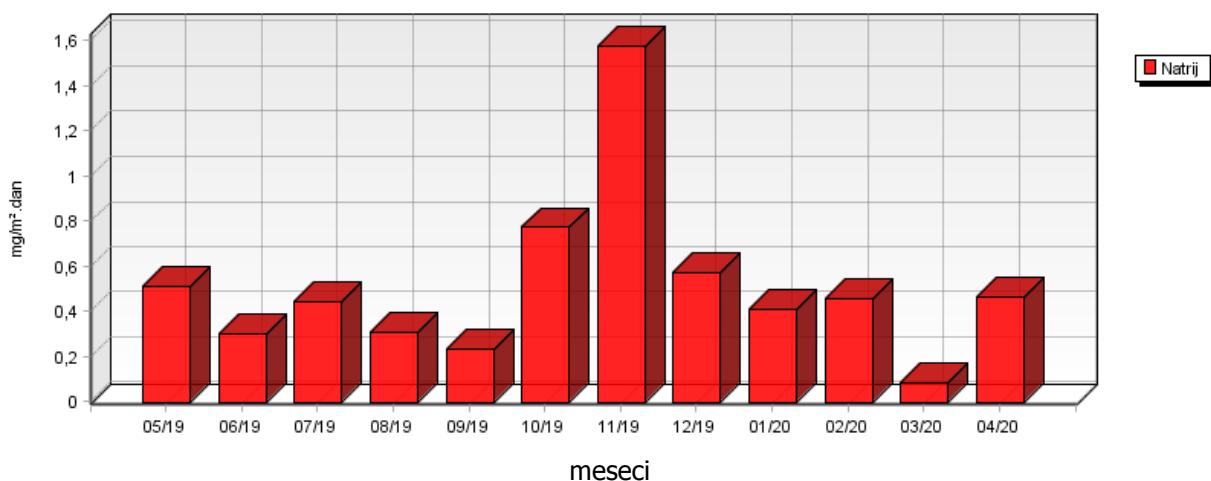
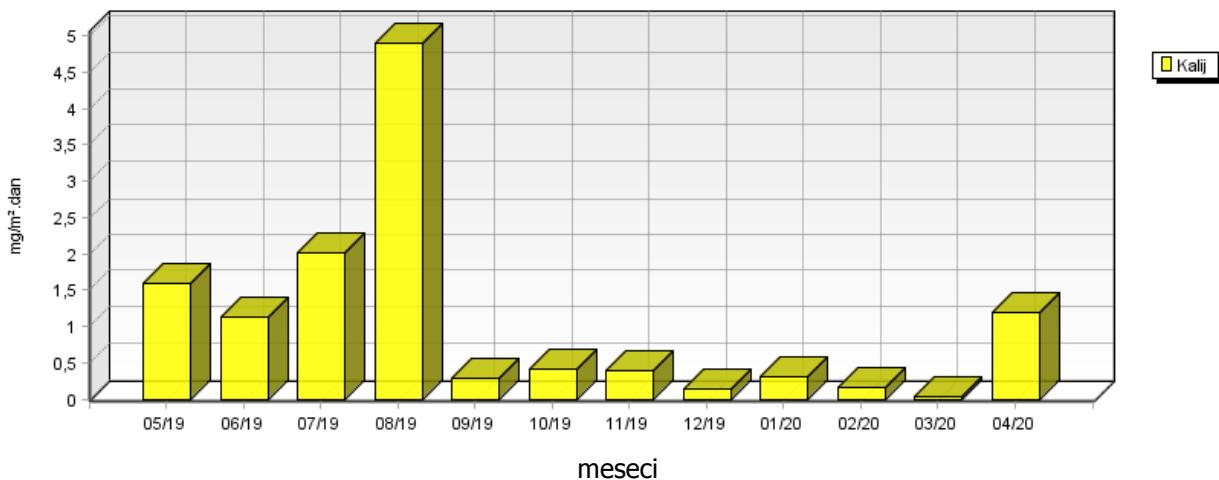
	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Kloridi mg/m ² .dan	2.86	0.93	2.79	1.39	2.36	1.55	2.82	1.43	0.61	0.52	0.93	0.49
Amonijak mg/m ² .dan	5.03	1.72	5.86	2.50	2.12	1.06	1.52	1.34	0.38	0.90	1.02	1.29
Kalcij mg/m ² .dan	1.63	0.80	1.99	0.99	2.02	1.11	2.41	1.02	0.16	0.15	0.14	0.15
Magnezij mg/m ² .dan	0.99	0.16	0.97	0.60	0.41	0.40	0.98	0.25	0.08	0.04	0.07	0.08
Natrij mg/m ² .dan	0.51	0.30	0.45	0.31	0.24	0.78	1.58	0.57	0.41	0.46	0.08	0.46
Kalij mg/m ² .dan	1.60	1.12	2.01	4.91	0.28	0.40	0.39	0.14	0.31	0.15	0.03	1.19

Pri rezervoarjih KLORIDI V PADAVINAH

Pri rezervoarjih AMONIJA V PADAVINAH

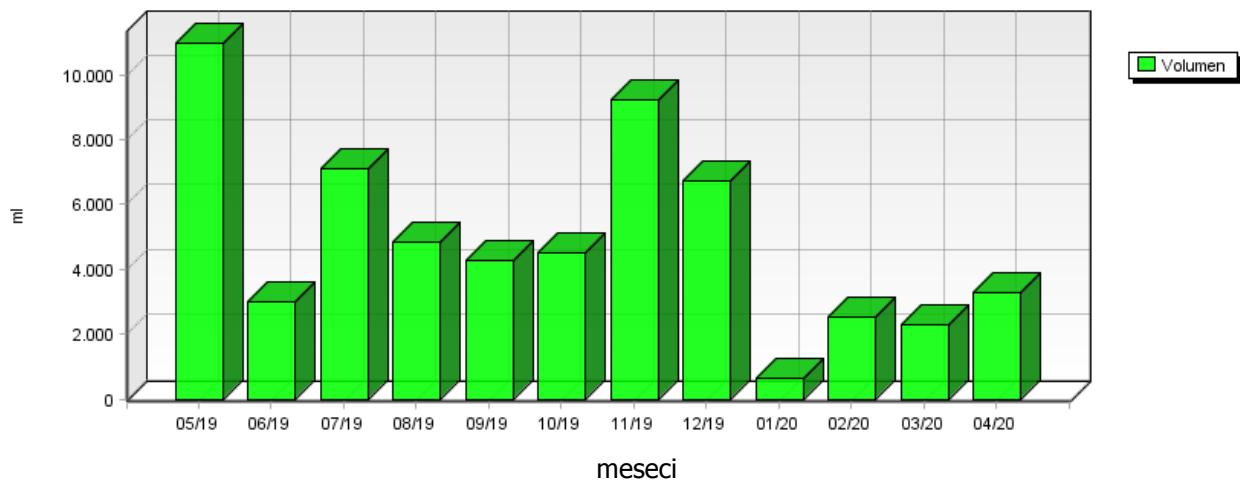
**Pri rezervoarjih
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH****Pri rezervoarjih
NATRIJ V PADAVINAH****Pri rezervoarjih
KALIJ V PADAVINAH**

5.1.4 Kakovost padavin in količina usedlin – Kočevje

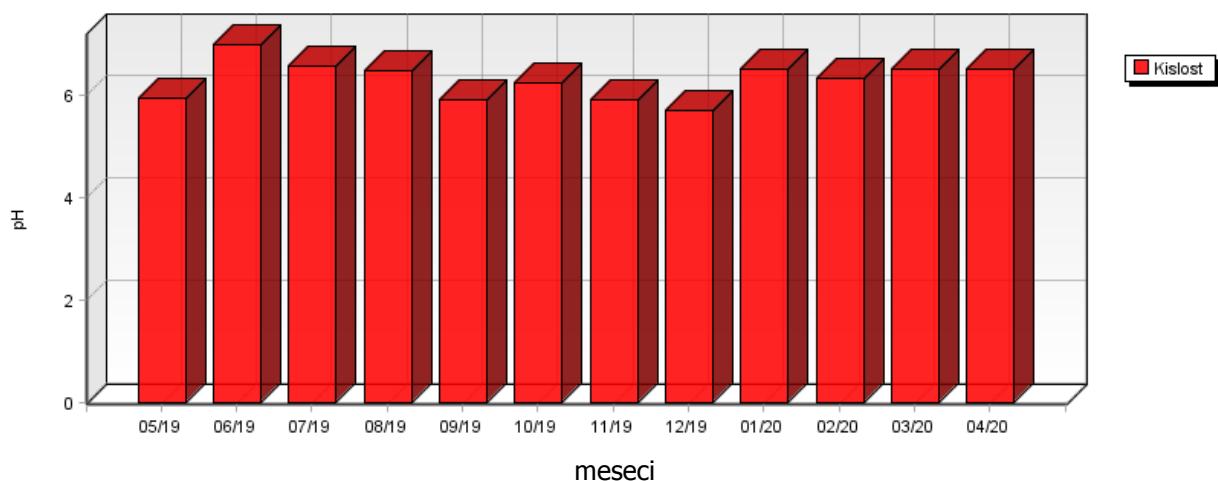
Lokacija: Referenčna lokacija
Postaja: Kočevje
Obdobje meritev: 01.05.2019 do 01.05.2020

	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Volumen ml	11000	3000	7095	4835	4260	4530	9250	6720	650	2530	2290	3280
Kislost pH	5.94	6.96	6.56	6.47	5.89	6.24	5.89	5.70	6.49	6.33	6.51	6.50
Prevodnost $\mu\text{S}/\text{cm}$	6.40	23.90	9.10	8.50	8.70	9.60	5.50	6.20	14.20	12.00	21.00	12.20

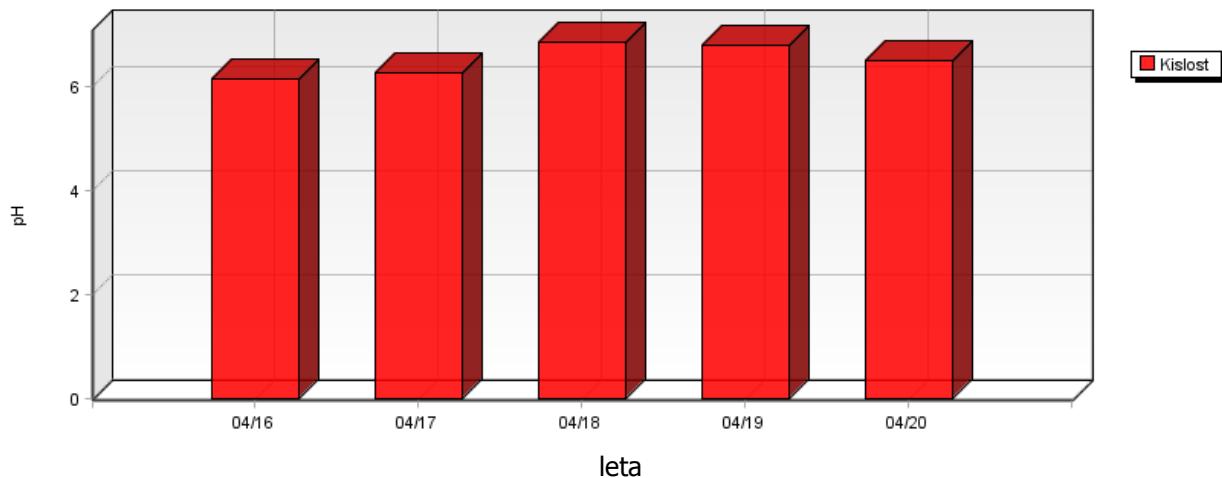
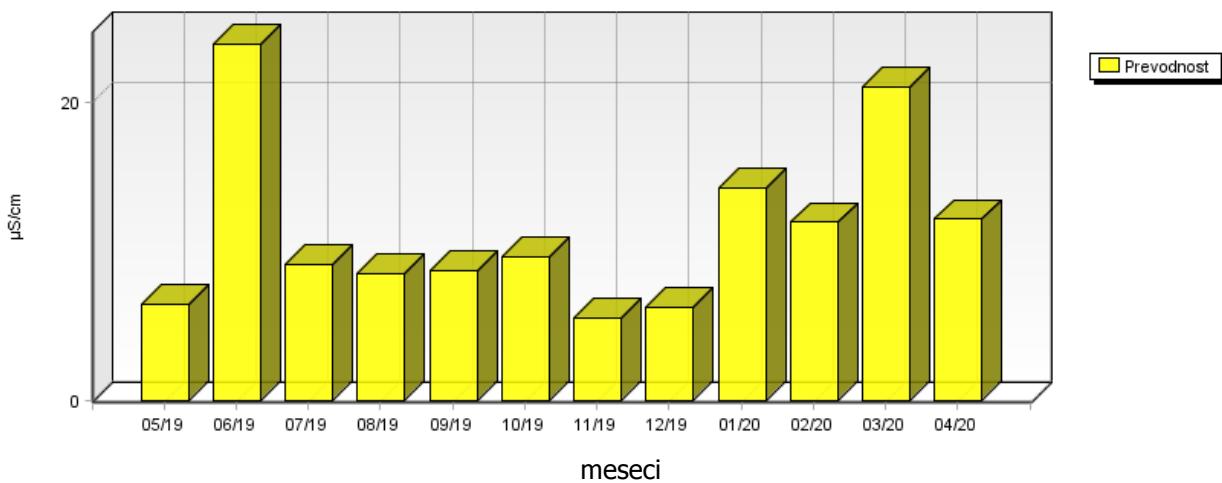
Kočevje
VOLUMEN PADAVIN

Kočevje
KISLOST PADAVIN

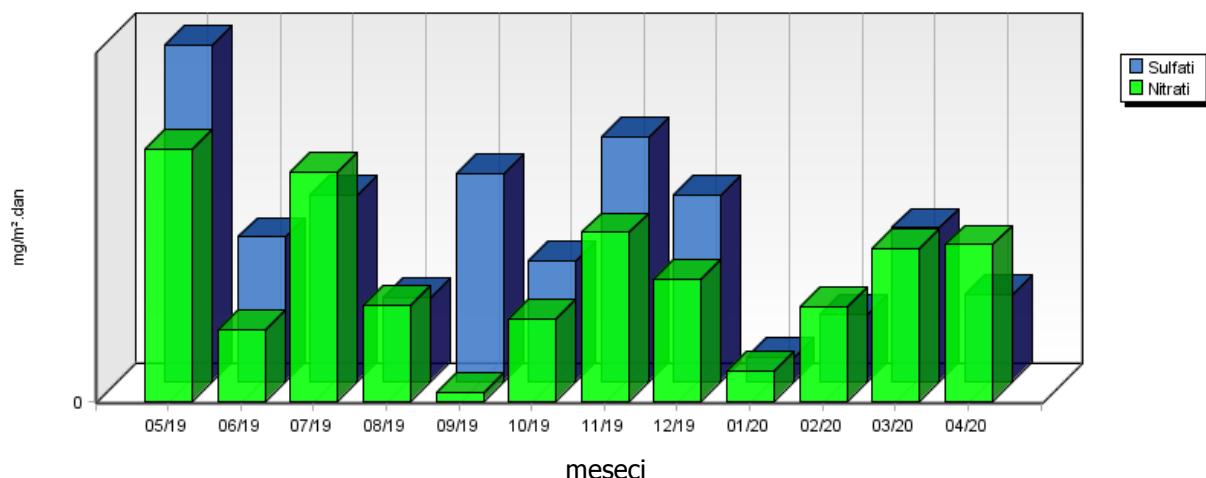

	04/16	04/17	04/18	04/19	04/20
Kislota pH	6.13	6.25	6.86	6.80	6.50

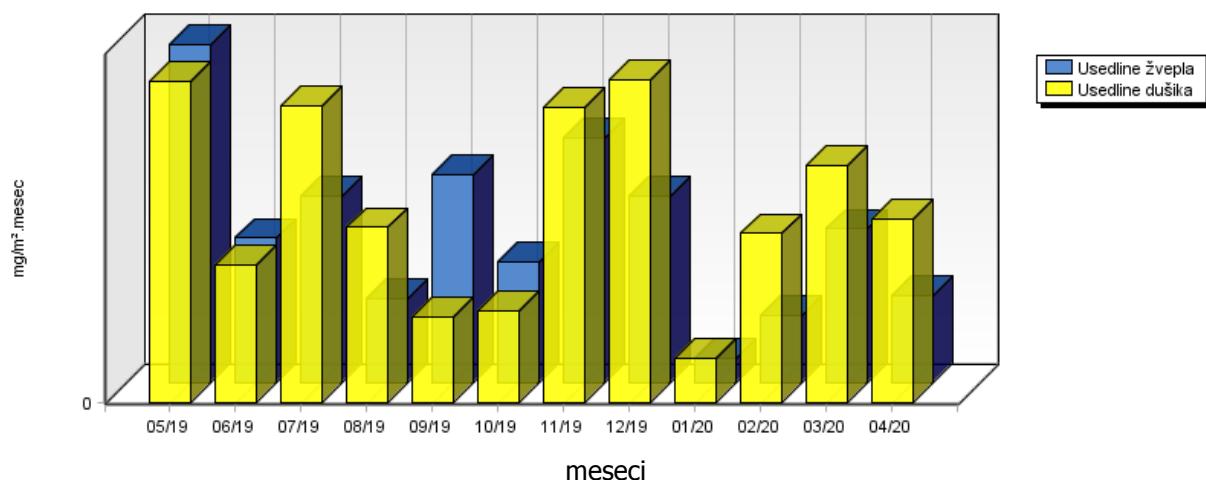
**Kočevje
KISLOST PADAVIN****Kočevje
PREVODNOST PADAVIN**

	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Nitriti mg/m ² .dan	9.41	2.67	8.53	3.55	0.29	3.08	6.28	4.56	1.13	3.52	5.69	5.86
Sulfati mg/m ² .dan	12.55	5.38	6.94	3.09	7.72	4.46	9.11	6.94	0.89	2.47	5.72	3.21
Usedline dušika mg/m ² .mesec	119.53	50.88	110.61	65.39	31.66	33.76	109.97	120.35	16.07	63.14	87.90	68.27
Usedline žvepla mg/m ² .mesec	125.49	53.78	69.38	30.86	77.24	44.60	91.08	69.36	8.92	24.74	57.23	32.07

Kočevje SULFATI IN NITRATI V PADAVINAH

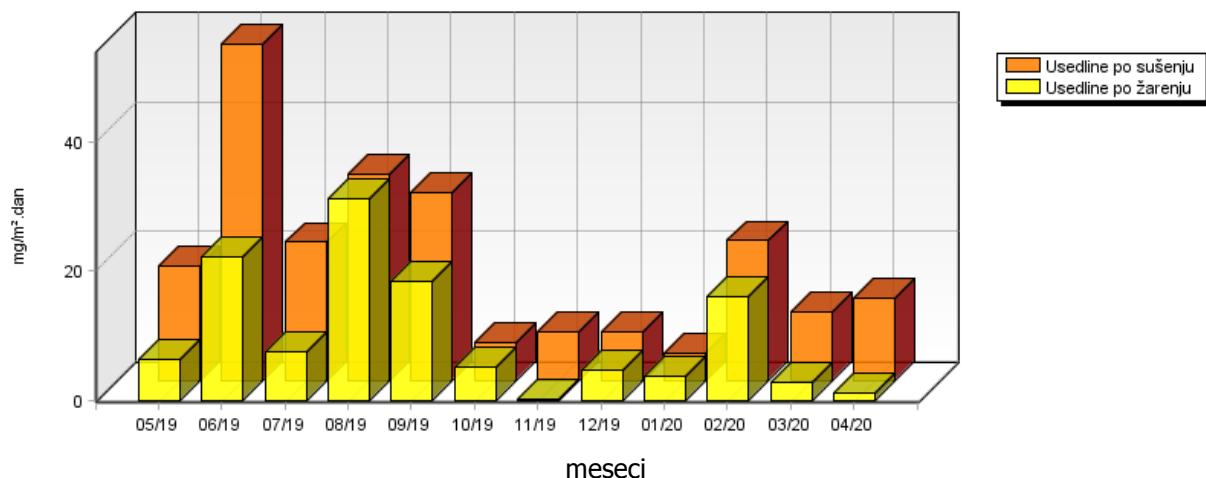

Kočevje USEDLINE DUŠIKA IN ŽVEPLA

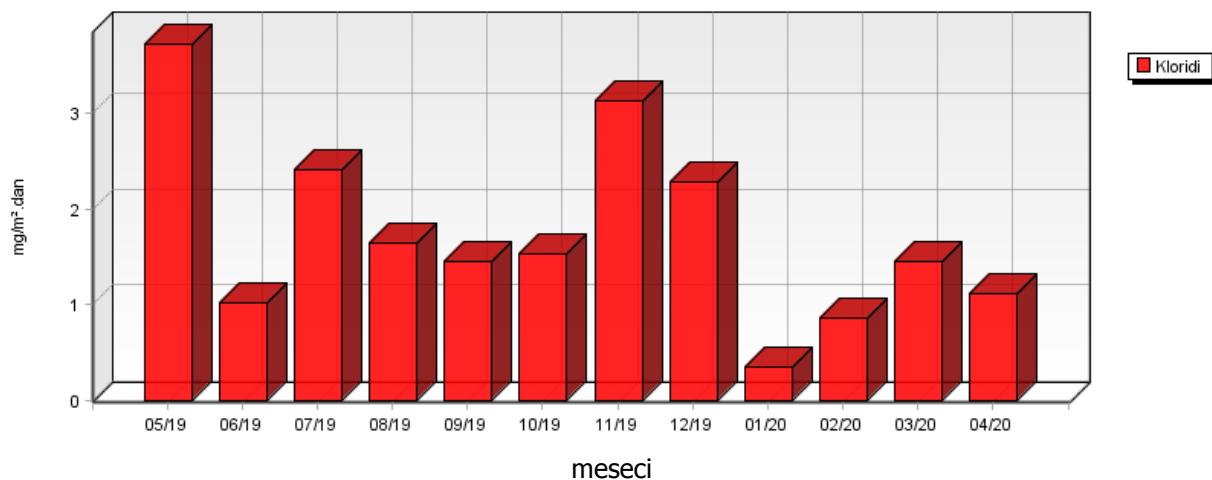
	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Usedline po sušenju mg/m ² .dan	17.69	52.32	21.49	31.92	29.23	5.77	7.40	7.40	4.28	21.70	10.66	12.73
Usedline po žarenju mg/m ² .dan	6.37	22.27	7.50	31.24	18.36	5.00	0.01	4.73	3.62	16.07	2.70	1.14

Kočevje **USEDLINE PO SUŠENJU IN ŽARENJU**

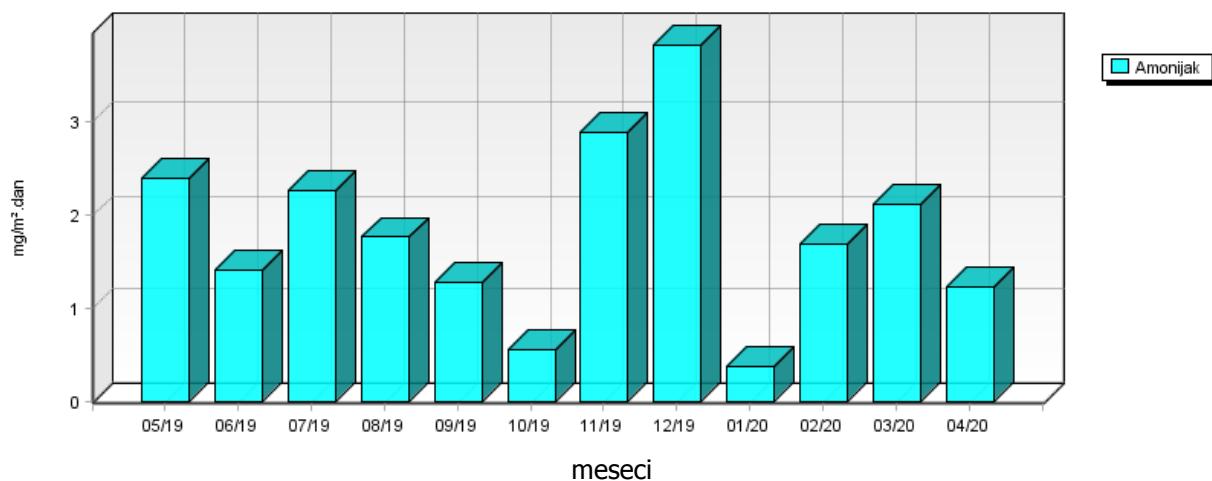

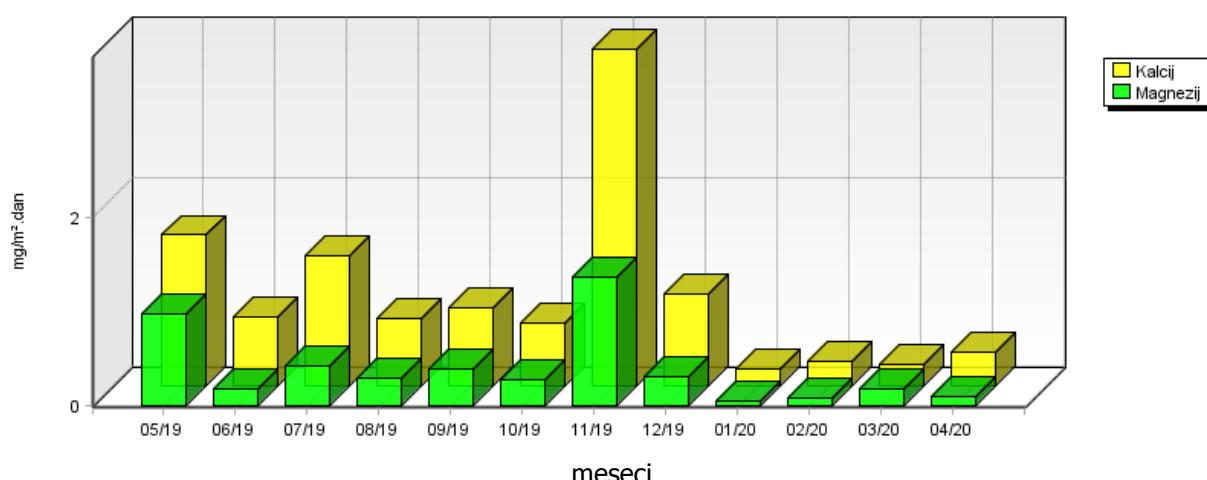
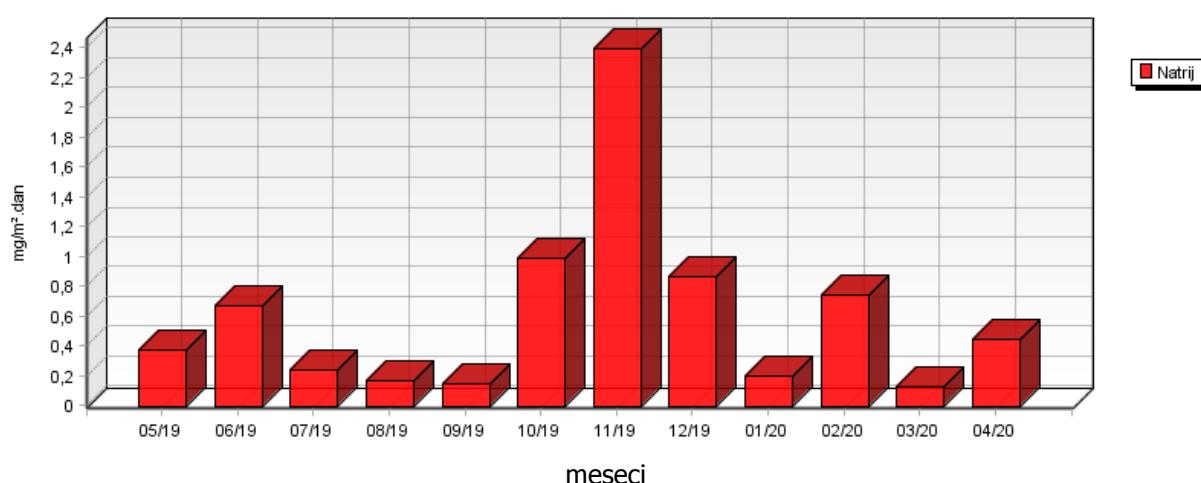
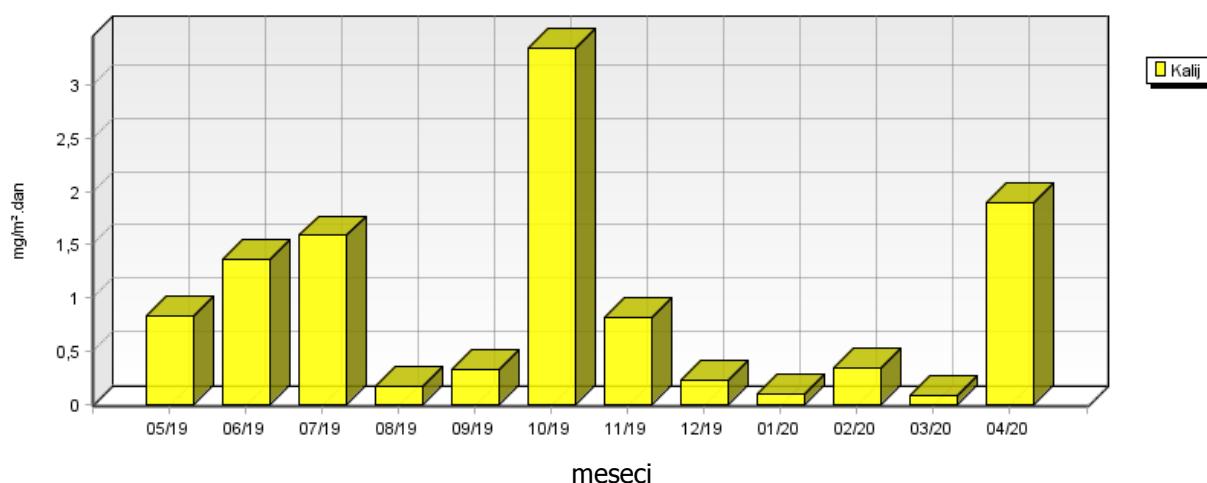
	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Kloridi mg/m ² .dan	3.73	1.02	2.41	1.64	1.45	1.54	3.14	2.28	0.34	0.86	1.45	1.11
Amonijak mg/m ² .dan	2.39	1.41	2.26	1.77	1.27	0.55	2.89	3.83	0.36	1.68	2.11	1.23
Kalcij mg/m ² .dan	1.60	0.73	1.38	0.70	0.83	0.66	3.59	0.98	0.17	0.25	0.22	0.35
Magnezij mg/m ² .dan	0.97	0.18	0.42	0.28	0.38	0.27	1.36	0.30	0.05	0.07	0.17	0.10
Natrij mg/m ² .dan	0.37	0.67	0.24	0.16	0.14	0.98	2.39	0.87	0.20	0.75	0.13	0.45
Kalij mg/m ² .dan	0.82	1.36	1.59	0.16	0.32	3.35	0.82	0.23	0.09	0.33	0.08	1.89

Kočevje KLORIDI V PADAVINAH

Kočevje AMONIJAК V PADAVINAH

Kočevje
KALCIJ IN MAGNEZIJ V PADAVINAH**Kočevje**
NATRIJ V PADAVINAH**Kočevje**
KALIJ V PADAVINAH

5.2 TEŽKE KOVINE V USEDLINAH

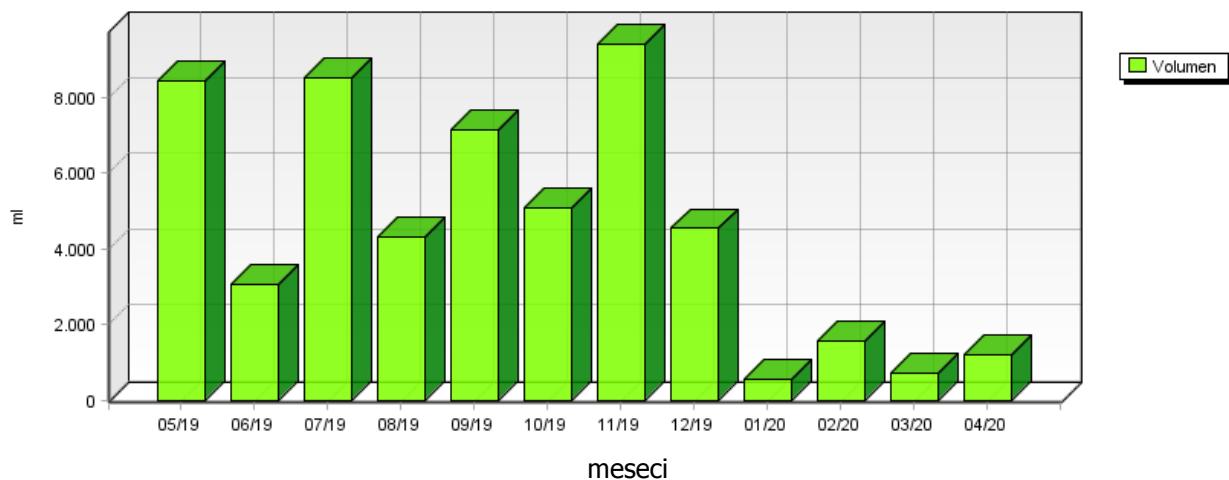
5.2.1 Težke kovine v usedlinah – Pri rezervoarjih

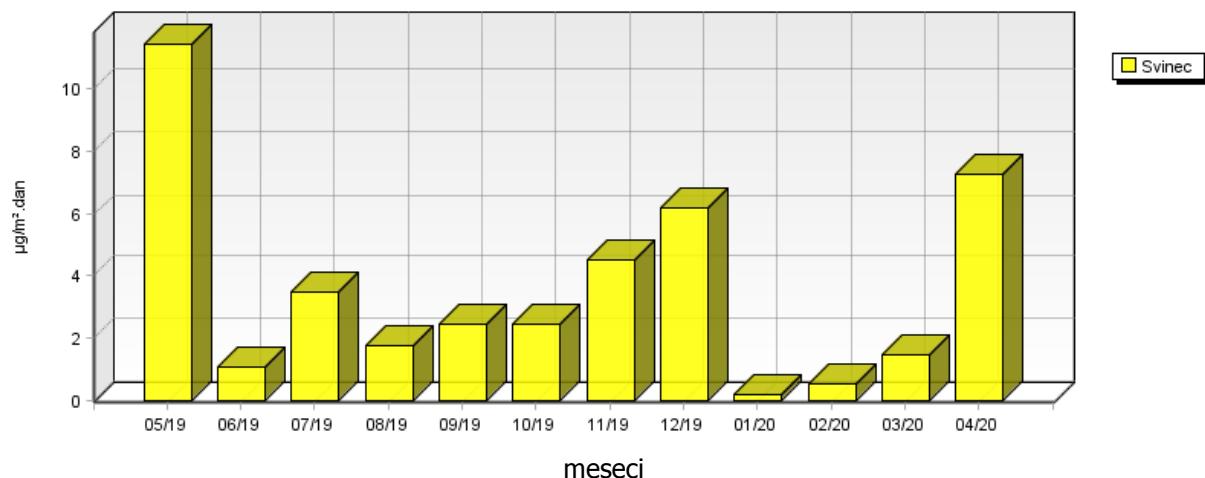
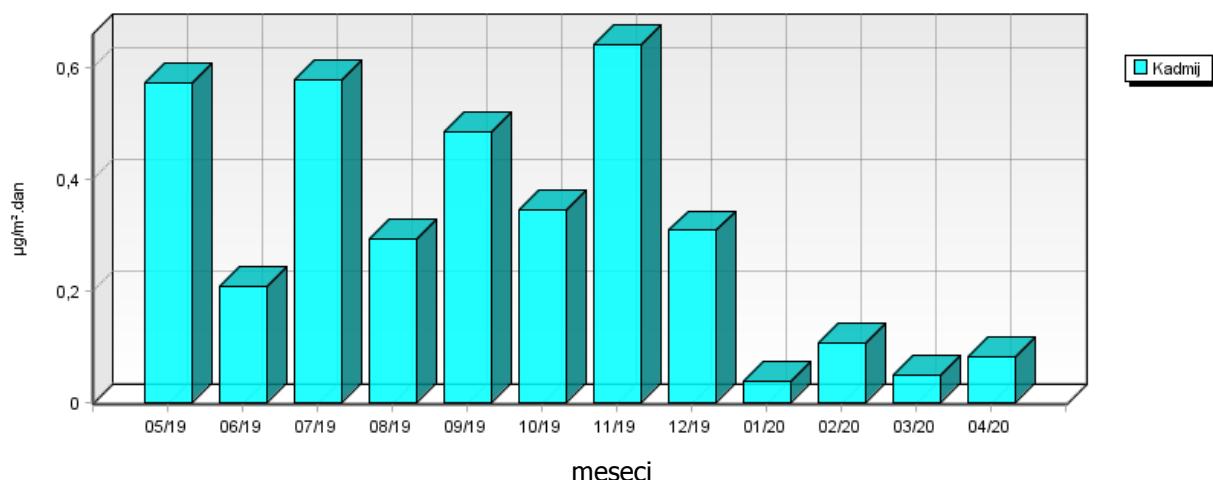
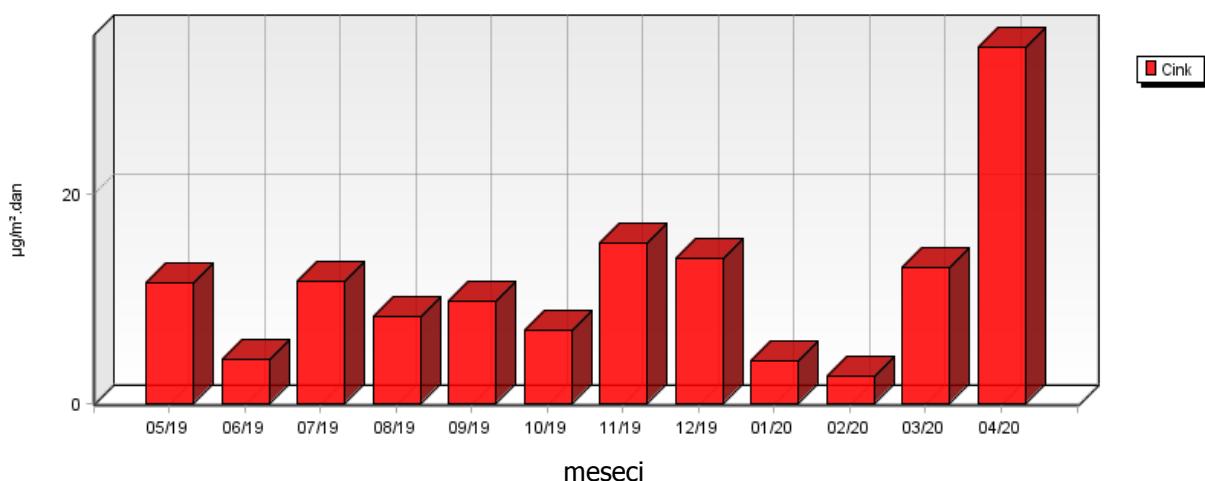
Lokacija: TE Brestanica
Postaja: Pri rezervoarjih
Obdobje meritev: 01.05.2019 do 01.05.2020

	05/19	06/19	07/19	08/19	09/19	10/19	11/19	12/19	01/20	02/20	03/20	04/20
Svinec µg/m ² .dan	11.48	1.04*	3.48	1.75	2.43*	2.42	4.49	6.18	0.19*	0.53*	1.45	7.25
Kadmij µg/m ² dan	0.57*	0.21*	0.58*	0.29*	0.49*	0.35*	0.64*	0.31*	0.04*	0.11*	0.05*	0.08*
Cink µg/m ² .dan	11.48*	4.16*	11.58*	8.26	9.71*	6.91*	15.38	13.90	4.07	2.63	12.98	34.14
Volumen ml	8450	3060	8530	4300	7150	5090	9440	4550	560	1550	690	1200

*... depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za zgoraj naštete kovine so sledeče: Cd 0,1 µg/l; Zn 0,5 µg/l in Pb 0,5 µg/l.

**Pri rezervoarjih
VOLUMEN VZORCA**

**Pri rezervoarjih
SVINEC V PRAŠNIH USEDLINAH****Pri rezervoarjih
KADMIJ V PRAŠNIH USEDLINAH****Pri rezervoarjih
CINK V PRAŠNIH USEDLINAH**

5.3 RAZŠIRJENA ANALIZA TEŽKIH KOVIN V USEDLINAH

5.3.1 Razširjena analiza težkih kovin v usedlinah

Dvakrat letno, v enem od zimskih mesecev in enem od poletnih mesecev se v vzorcih padavin, poleg cinka, kadmija in svinca, izvedejo dodatne analize naslednjih kovin: kroma, mangana, železa, kobalta, bakra, arzena, niklja, aluminija, vanadija in taliha. Določitev vsebnosti predmetnih kovin v vzorcih padavin je bila izvedena juliju in decembru 2019 na merilnem mestu Pri rezervoarjih.

Za analizo naštetih kovin je bila uporabljena analizna metoda ICP-MS. Rezultati so podani v $\mu\text{g}/\text{m}^2\cdot\text{dan}$.

12/19	Cr	Mn	Fe	Co	Cu	As	Tl	Ni	Al	V
Pri rezervoarjih	3.09*	4.02	48.51	0.62*	3.09*	1.54*	1.54*	3.09*	30.90*	3.09*

07/19	Cr	Mn	Fe	Co	Cu	As	Tl	Ni	Al	V
Pri rezervoarjih	5.79*	2.90*	57.92*	1.16*	5.79*	2.90*	2.90*	5.79*	57.92*	5.79*

*...depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v prašnih usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za zgoraj naštete kovine so sledeče: Cr (1,0 $\mu\text{g/l}$), Mn (0,5 $\mu\text{g/l}$), Fe (10,0 $\mu\text{g/l}$), Co (0,2 $\mu\text{g/l}$), Cu (1,0 $\mu\text{g/l}$), As (0,5 $\mu\text{g/l}$), Tl (0,5 $\mu\text{g/l}$) in Ni (1,0 $\mu\text{g/l}$).

5.4 PAH IN Hg V USEDLINAH

Obstoječa zakonodaja opredeljuje padavine kot enega pomembnih pokazateljev onesnaženosti zunanjega zraka in nalaga spremjanje vsebnosti nekaterih onesnaževal v padavinah. Področje vzorčenja in analiz živega srebra in policikličnih aromatskih ogljikovodikov urejajo tudi tehnični standardi. Slednji zahtevajo specifične karakteristike vzorčevalnikov, zato smo v letu 2010 izdelali nove vzorčevalnike, primerne za vzorčenje omenjenih parametrov. Meritve vsebnosti živega srebra in policikličnih ogljikovodikov se praviloma izvede dvakrat letno na lokaciji Sv. Mohor.

5.4.1 PAH in Hg v usedlinah – Sv. Mohor

	05/15	11/15	04/16	05/17	11/17	04/18	01/19	04/19	10/19	03/20
PAH µg/m ² .dan	0.413	0.018*	0.013*	0.075	0.609*	0.018*	0.078	0.046	0.036*	0.015

	05/15	11/15	04/16	05/17	11/17	04/18	01/19	04/19	10/19	03/20
Živo srebro µg/m ² .dan	0.246*	22.598**	0.157*	0.125*	1.401	0.224*	0.150*	0.177*	0.447*	0.046*

* ... depozicija kovine na tla oziroma koncentracija kovine v usedlinah vzorcev padavin je enaka ali manjša od vrednosti navedene v zgornji tabeli, kot posledica meje določitve kovin v vzorcih za dano analizno metodo. Meje določljivosti za kovino Hg je 0,2 µg/l.

** ... prišlo je do kontaminacije vzorca.

6. SKLEP

Na vplivnem območju TE Brestanica izvaja Elektroinštitut Milan Vidmar, Hajdrihova 2, Ljubljana, vzorčenje padavin na treh lokacijah v okolini TE Brestanica: Meteorološki stolp, Sv. Mohor in Pri rezervoarjih ter na referenčni lokaciji Kočevje.

V mesečnem vzorcu padavin se poleg količine padavin določa prevodnost, koncentracijo nitratov, sulfatov, kloridov, amoniaka, kovine Ca, Mg, Na, K in usedline ter težke kovine v usedlinah (Pb, Zn,Cd). Dvakrat letno se v vzorcih padavin na lokaciji Pri rezervoarjih, poleg cinka, kadmija in svinca, izvede tudi dodatne analize kovin, in sicer kroma, mangana, železa, kobalta, bakra, arzena, niklja, talija, vanadija in aluminija. Vsebnost teh kovin se preverja v enem od zimskih in enem od poletnih mesecev. Obstojeca zakonodaja opredeljuje padavine kot pomembnega pokazatelja onesnaženosti zunanjega zraka in nalaga spremljanje vsebnosti nekaterih onesnaževal v padavinah. Zato se izvaja tudi določitev policikličnih aromatskih ogljikovodikov in živega srebra v padavinah. Vzorčenje teh dveh parametrov se izvaja z vzorčevalniki, izdelanimi v letu 2010 skladno s tehničnimi standardi za predmetna parametra.

Po celotnem območju Slovenije je bilo zaznati povišane vrednosti težkih kovin v prašnih usedlinah padavin.

V mesecu aprilu ni bilo kislih vzorcev padavin na območju TE Brestanica (metodologija WMO). Prav tako padavine niso bile kisle na referenčni lokaciji Kočevje.